

R A I S I O N Y H T Y M Ä 1 9 9 6

SISÄLTÖ

Raision Yhtymän esittely	1
Vuosi 1996 lyhyesti	1
Kymmenen vuotta lyhyesti	2
Liikevaihto	2
Pääjohtajan katsaus	3
Organisaatio	4
Hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastajat	5
Hallituksen toimintakertomus	6
Konsernin tuloslaskelma	11
Konsernin tase	12
Rahoituslaskelmat	14
Emoyhtiön tuloslaskelma	15
Emoyhtiön tase	16
Tilinpäätösperiaatteet	18
Tilinpäätöksen liitetiedot	19
Hallituksen voitonjakoehdotus	26
Tilintarkastuskertomus	27
Hallintoneuvoston lausunto	27
Sijoittajainformaatio	28
Pörssikehitys	32
Tunnuslukujen laskentakaavat	33
Elintarviketeollisuus	34
Benecol	37
Rehuteollisuus	38
Kemianteollisuus	40
Tietoja osakkeenomistajille	43
ISO-laatusertifikaatit	43
Pörssitiedotteet	44
Yhteystiedot	46

RAISION YHTYMÄ

Raision Yhtymä on elintarvike-, rehu- ja kemianteollisuutta harjoittava suomalainen yritys, jonka liiketoiminta on vahvasti laajennassa myös ulkomailla. Tuotantoa on 13 eri maassa. Konsernin emoyhtiö Raision Tehtaat Oy Ab noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä.

Toiminnan lähtökohtana ovat omistajien, asiakkaiden, raaka-aineen tuottajien ja henkilökunnan tarpeet. Yritys toimii kiinteässä yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa, on valmis ottamaan haasteita yhteistyökumppaneiltaan ja haluaa kehittää yhdessä heidän kanssaan ongelmiin ratkaisuja.

Raision Yhtymä on sitoutunut toimimaan kestävän kehityksen puolesta liittymällä Elinkeinoelämän peruskirjaan kestävän kehityksen aikaansaamiseksi (Kansainvälinen Kauppakamari 1990).

Raision Yhtymä käyttää raaka-aineinaan lähes yksinomaan uusiutuvia luonnonvaroja. Tuotantoprosesseja suunniteltaessa ja kehitettäessä ympäristönäkökohdat ovat tärkeitä. Yritys kehittää ja markkinoi tuotteita ja menetelmiä, jotka ovat ympäristöämme säästäviä, ympäristömyönteisiä ja aikaisempia vaihtoehtoja haitattomampia.

Raision Yhtymä on vakavarainen, taloudellisesti terve ja menestyvä ja siksi myös turvallinen yhteistyökumppani.

ELINTARVIKETEOLLISUUS	REHUTEOLLISUUS	KEMIANTEOLLISUUS
Myllyteollisuus Kasviöljyteollisuus Margariiniteollisuus Ruokaperunateollisuus Mallasteollisuus Foodie	Rehuraasio	Tärkkelykset Hydrofobiliimat Päällystyskemikaalit Kierrätyskemikaalit Järjestelmät

VUOSI 1996 LYHYESTI

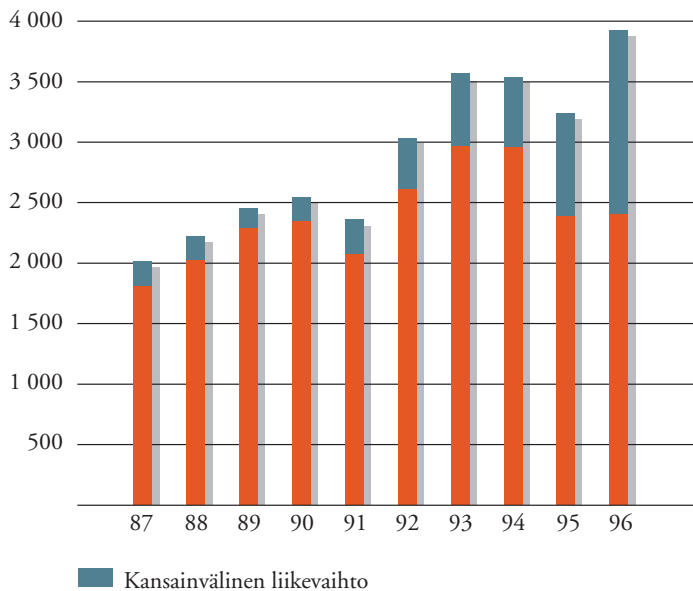
- Kemianteollisuuden tulos parani oleellisesti. Elintarvike- ja rehuteollisuuden tulokset jäivät alle edellisen vuoden.
- Benecol-stanoliesterikeksintö herätti suurta kiinnostusta, mikä heijastui myönteisesti koko konserniin.
- Raision Tehtaat Oy Ab:n osakkeiden arvo nousi moninkertaiseksi. Ulkomaalaisten omistusosuus nousi yli 50 prosenttiin.
- Kansainvälisen liiketoiminnan osuus konsernin liikevaihdosta nousi noin 40 prosenttiin.

	1996	1995
Liikevaihto, milj. mk	3 928	3 224
Liikevoitto, milj. mk	196	183
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. mk	166	141
Omavaraisuusaste, %	54,0	52,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,5	8,5
Investoinnit, milj. mk	387	380
Henkilöstön määrä, keskimäärin	2 365	2 054

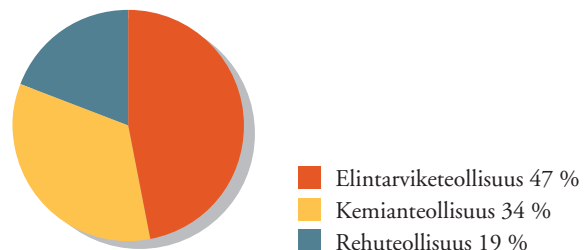
KYMMENEN VUOTTA LYHYESTI

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Liikevaihto, milj. mk	2011	2184	2487	2557	2315	3070	3549	3518	3224	3928
muutos, %	+9	+9	+14	+3	-9	+33	+16	-1	-8	+22
Vienti Suomesta, milj. mk	126	106	110	136	172	241	389	358	519	735
Kansainvälinen liikevaihto yhteensä, milj. mk	288	161	189	217	279	405	561	568	886	1541
Käyttökate, milj. mk	214	247	232	213	316	431	492	428	383	420
% liikevaihdosta	10,6	11,3	9,3	8,3	13,6	14,0	13,9	12,2	11,9	10,7
Liikevoitto, milj. mk	147	167	120	90	185	252	294	230	183	196
% liikevaihdosta	7,3	7,6	4,8	3,5	8,0	8,2	8,3	6,5	5,7	5,0
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. mk	97	137	84	27	101	158	199	165	141	166
% liikevaihdosta	4,8	6,3	3,4	1,1	4,4	5,1	5,5	4,7	4,4	4,2
Voitto ennen varauksia, veroja ja vähemmistön osuutta, milj. mk	97	98	91	64	63	114	185	35	140	162
% liikevaihdosta	4,8	4,5	3,7	2,5	2,7	3,7	5,2	1,0	4,3	4,1
Oman pääoman tuotto, %	15,5	15,3	5,4	0,1	6,9	10,3	10,3	9,4	6,8	5,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12,6	13,1	9,0	5,8	10,7	13,7	12,4	10,3	8,5	8,5
Oma pääoma + varaukset + vähemmistön osuus, milj. mk	670	994	1123	1224	1246	1426	1517	1564	1648	1973
Taseen loppusumma, milj. mk	1831	2257	2493	2872	2702	3268	3302	3071	3175	3678
Omavaraisuusaste, %	36,7	44,3	46,0	43,7	47,3	44,3	46,5	51,4	52,1	54,0
Quick ratio	0,8	1,0	0,8	0,8	0,9	0,8	1,0	1,1	0,9	1,1
Current ratio	1,6	1,7	1,6	1,5	1,6	1,5	1,6	1,6	1,6	1,8
Bruttoinvestoinnit, milj. mk	101	329	269	462	197	293	174	188	380	387
% liikevaihdosta	5,0	15,1	10,8	18,1	8,5	9,5	4,9	5,3	11,8	9,9
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. mk	16	28	31	52	31	35	40	54	54	87
% liikevaihdosta	0,8	1,3	1,2	2,0	1,3	1,1	1,1	1,5	1,7	2,2
Välittömät verot, milj. mk	5	10	27	25	20	20	47	21	32	64
Henkilökunnan määrä, keskimäärin	1538	1581	1877	1987	1803	1985	2106	1958	2054	2365

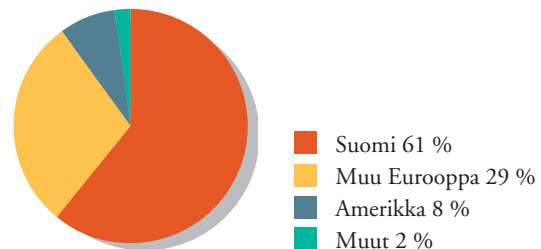
LIKEVAIHTO, milj.mk

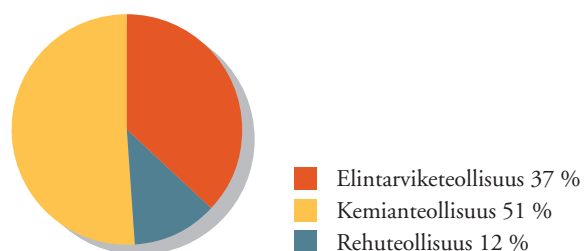
LIKEVAIHTO TEOLLISUUSRYHMITÄIN

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

LIKEVOITTO TEOLLISUUSRYHMITÄIN

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

Suomen toinen EU-vuosi toi Raision Yhtymälle monia merkittäviä muutoksia ja haasteita. Se oli samalla ensimmäinen täysin Euroopan unionin pelisäännöillä vapaassa kilpailussa eletty vuosi niin raaka-aineiden kuin valmiiden tuotteidenkin osalta.

Kulunut vuosi 1996 oli yhtymälle vahvan kasvun kautta. Kasvua toivat yritysostot ulkomailta, vienti ja myös kotimaan markkinat. Yhdessä ne nostivat liikevaihdon runsaasta kolmesta miljardista markasta lähes neljään miljardiin markkaan. Kansainvälisen liikevaihdon osuus oli jo yli puolitoista miljardia markkaa ja se on edelleen vahvassa kasvussa.

Konsernin tulos ennen satunnaisia eriä nousi 166 miljoonaan markkaan, mitä on pidettävä hyvin tyydyttävänä ottaen huomioon vapaan ulkomaisen kilpailun, alentuneen hintatason ja myös poikkeuksellisen suuret kehityskulut.

Vuosi 1996 jää Raision Yhtymän historiaan Benecol-vuotena - niin paljon tämä kolesterolia alentava tuote lisäsi konsernin tunnettuutta ja samalla mielenkiintoa kaikkia toimialojamme kohtaan. Vaikka emme Benecol-margariinin osalta vielä pystyneet tyydyttämään edes kotimaan kysyntää, tuotteesta tuli maailmanlaajuisesti tunnettu ja siihen liittyy suuria odotuksia.

Benecol-ilmio nosti osakkeemme arvon viisinkertaiseksi ja samalla koko yhtymän pörssi-arvoa monilla miljardeilla markoilla. Osakkeen arvonnousu teki mahdolliseksi myös onnistuneen osakeannin, joka toi yli 200 miljoonaa markkaa tulevan kasvun rahoittamiseen. Vuoden aikana tapahtunut kehitys nosti myös ulkomaisen omistuksen osuuden kymmenesosasta yli 50 prosenttiin. Arvostus yritystämme ja mahdollisuuksiamme kohtaan on edelleen lisääntynyt alkaneen vuoden aikana.

Vuosi 1996 oli Raision margariiniteollisuudelle vahvan kasvun vuosi. Liikevaihto nousi edellisen vuoden 600 miljoonan markan tasosta lähes 900 miljoonaan markkaan. Puolasta joulukuussa 1995 ostamamme margariinitehtaan kapasiteetti kaksinkertaistettiin uusilla tila- ja linjainvestoinneilla. Raision ja Puolan tehtaitten yhteenlaskettu tuotantomäärä ylitti sadan miljoonan kilon rajan.

Marraskuussa 1996 ostettiin margariinitehdas Ruotsista. Carls-hamn Mejeri AB:n tulo konsernimme osaksi kasvattaa margariiniteollisuuden liikevaihdon vuonna 1997 yli puoleentoista miljardiin markkaan ja nostaa Raision Yhtymän Euroopan kolmen suurimman margariininvalmistajan joukkoon. Merkittävän viennin lisäksi hallitsemme Suomen kotimarkkinoista puolet, Ruotsin markkinoista kolmanneksen ja Puolassa olemme kolmannella sijalla lukuisten valmistajien joukossa.

Viljaa jalostavien toimialojen tulos jäi heikoksi mutta vahva markkina-asema säilytettiin. Myllyteollisuus pääsi merkittävään viennin tasoon ja toi kotimarkkinoille monia uutuustuotteita. Rehuteollisuuden heijastuivat kotieläintalouden ongelmat, mutta erikoisrehujen ja viennin osalta saatiin kasvua. Rehuvalkuaisen optimointiin liittyvä histidiini-keksintö toi odotusarvoja, mutta keksinnön hyödyntäminen käytäntöön vie oman aikansa. Mallasteollisuus osoitti kilpailukykynsä uudessa tilanteessa ja sen osalta päätettiinkin huomattavasta laajennusinvestoinnista. Vehnätärkkelysteollisuuden tulos pysyi tappiollisena ja näytti vain lievää paranemista.

Valmisruokateollisuutemme osalta Foodie Oy vahvisti asemansa kotimarkkinoilla ja kasvatti oleellisesti vientiään parantaen samalla tulostaan. Ruokaperunateollisuus joutui syksyn aikana kovaan kilpailuun Keski-Euroopan ranskanperunatuotteiden kanssa. Hinnat putosivat Suomessa polkumyynnin tasolle ja tuonnin osuus nousi puoleen kokonaiskäytöstä. Tämä toimiala näyttäisi kuitenkin selviävän saneerauksen, tuotevalikoiman painotuksen muuttamisen ja kotimaisen perunan hyvän arvostuksen ansiosta. Tärkkelystä valmistavan perunateollisuuden toimintaedellytykset puolestaan näyttävät jatkossakin varsin tyydyttäviltä.

Pääjohtaja Matti Salminen. Kuvassa mukana entisöity jakeluauto 1960-luvun alusta.

Raision kemianteollisuus jatkoi kasvuaan, jota kuitenkin hidastivat paperiteollisuuden globaalit ongelmat. Vuoden aikana keskityttiin erityisesti edellisen vuoden yritysostojen järjestelyihin ja luotiin pohjaa uudelle kasvuvaiheelle.

Tulevaisuuden näkymät koko yhtymälle ovat selkeästi paremmat kuin vuosi sitten. Kotimarkkinoilta on laajennuttu sekä viettiin että yritysostojen kautta paikalliseen valmistukseen ulkomailta. Näin on tapahtunut kemianteollisuuden lisäksi myös perinteisillä aloillamme. Koko konsernin kuva on muuttumassa kansallisesta kansainväliseksi yritykseksi. Kemianteollisuuden ja margariiniteollisuuden osuus on vahvistumassa ja kasvamassa lähes kahteen kolmasosaan yhtymän liikevaihdosta. Viljaa jalostava teollisuus tulee myös säilymään edelleen vahvana osana Raision Yhtymää, mutta sen kasvu on edellisiä hitaampaa.

Yrityskuvaa muuttaa myös Benecol-liiketoiminta, joka jatkossa tulee olemaan kolesterolia alentavan aktiiviatteen myyntiä muulle elintarviketeollisuudelle. Oma margariiniteollisuus muodostaa yhden markkinointikanavan.

Vuosi 1996 merkitsi Raision Yhtymälle muutosta monien teki-
joiden osalta. Se oli työntäyteinen ja toi esille useita jopa ennalta arvaamattomia asioita, joilla pystyttiin tukemaan ripeää kasvua. Olemme hallinneet kasvumme ja luoneet pohjaa uuden rakentamiselle tavoitteenamme viiden miljardin markan liikevaihto alkaneena vuonna. Kiitokset kaikille rakennustyössä mukana olleille. Voimme olla luottavaisia myös jatkon suhteen.

Matti Salminen

ORGANISAATIO

TEOLLISUUSRYHMÄT

Tässä vuosikertomuksessa tarkastellaan Raision Yhtymän toimintoja jaettuna kolmeen teollisuusryhmään: Elintarviketeollisuus, Rehuteollisuus ja Kemianteollisuus.

Sisäiseen organisaatioryhmään Raaka-aineteollisuus kuuluvat Kasviöljyteollisuus ja Mallas-teollisuus on tarkastelussa yhdistetty Elintarviketeollisuuteen.

Raision Yhtymän johtoryhmä. Edessä ovat vasemmalta Simo Tuikka, Tor Bergman, Matti Salminen ja Hannu Suominen ja takana vasemmalta Anssi Aapola, Jukka Mäki ja Pentti Heikonen.

PÄÄJOHTAJA Matti Salminen

ELINTARVIKETEOLLISUUS
Varapääjohtaja Jukka Mäki

MELIA OY
Teemu Järvinen
MARGARIINITEOLLISUUS
Kari Jokinen
BENECOL UNIT
Jukka Kaitaranta

RUOKAPERUNATEOLLISUUS
Jukka Hillukkala
FOODIE OY
Jukka Rahunen
RAISIO CATERING OY
Jukka Rahunen

RAAKA-AINETEOLLISUUS
Pentti Heikonen

KASVIÖLJYTEOLLISUUS
Matti Soupas

MALLASTEOLLISUUS
Hannu Maunula

KEMIANTEOLLISUUS
Tor Bergman

RAISIO CHEMICALS OY
Kai Hannus
TÄRKKELYKSET
Martti Söderström
HYDROFOBILIIMAT
Claes Zetter
PÄÄLLYSTYSKEMIKAALIT
Lauri Jämsén
KIERRÄTYSKEMIKAALIT
Tapio Vihervaara

EQUIPMENT
Jari Lehmusvaara
SKANDINAVIA
Tom Kronlöf
EUROOPPA
Peter C. R. Street
AMERIKKA
Alan Whitehead
KAUKOITÄ
Esko Sarkki

REHUTEOLLISUUS
Simo Tuikka

REHURAISIO OY
Simo Tuikka
MONÄS FEED OY AB
Ralf Häggblom

TALOUSHALLINTO
Hannu Suominen

MAATALOUSRYHMÄ
Anssi Aapola

HALLINTONEUVOSTO

Erovuorossa					
Heikki Haavisto , 61 agronomi, Raisio puheenjohtaja vuodesta 1987 31.12.1996 asti		Risto Ervelä , 46 valtiotieteen maisteri, toiminnanjohtaja, Sauvo jäsen vuodesta 1991	1999	Taisto Korkeaoja , 56 maanviljelijä, Kokemäki jäsen vuodesta 1992	1997
Toivo T. Pohjala , 65 agronomi, Harjavalta puheenjohtaja vuodesta 1997 ja jäsen vuodesta 1987	1997	Matti Hakala , 57 agronomi, maanviljelijä, Orimattila jäsen vuodesta 1987	1997	Erkki S. Koskinen , 50 kauppias, Virrat jäsen vuodesta 1996	1998
Ola Rosendahl , 57 agronomi, kansanedustaja, SLC:n puheenjohtaja, Pernaja varapuheenjohtaja vuodesta 1988 ja jäsen vuodesta 1987	1999	Anders af Heurlin , 45 agronomi, maanviljelijä, Parainen jäsen vuodesta 1987	1998	Albert Käiväräinen , 56 maanviljelijä, Mynämäki jäsen vuodesta 1987	1999
Juhani Ali-Melkkilä , 64 maanviljelijä, Perniö jäsen vuodesta 1987	1997	Esa Härmälä , 42 agronomi, MTK:n johtokunnan puheenjohtaja, Helsinki jäsen vuodesta 1996	1999	Vesa Lammela , 55 kauppaneuvos, toimitusjohtaja, Kiukainen jäsen vuodesta 1996	1998
Hannu Auranen , 60 kunnallisneuvos, Karinainen jäsen vuodesta 1987	1998	Juhani Immala , 61 maanviljelijä, Askainen jäsen vuodesta 1987	1999	Arto Lampinen , 64 varatuomari, Turku jäsen vuodesta 1987 18.3.1996 asti	
Juhani Enkovaara , 51 kauppat. maisteri, toimitusjohtaja, Helsinki jäsen vuodesta 1996	1998	Timo Järvilähti , 54 agronomi, kansanedustaja, maanviljelijä, Halikko jäsen vuodesta 1987	1999	Hans Langh , 47 maanviljelijä, toimitusjohtaja, Piikkiö jäsen vuodesta 1990	1998
		Juho Koivisto , 52 maanviljelijä, Kurikka jäsen vuodesta 1987	1998	Antti Lithovius , 47 maanviljelijä, Lumijoki jäsen vuodesta 1994	1999
				Erkki Myllymäki , 65 maanviljelijä, Raisio jäsen vuodesta 1987	1997
				Teemu Olli , 47 maanviljelijä, Nousiainen jäsen vuodesta 1987	1997
				Pekka Raipala , 50 agronomi, maanviljelijä, Hämeenkyrö jäsen vuodesta 1987	1998
				Nils-Erik Segersven , 60 agrologi, maanviljelijä, Kemiö jäsen vuodesta 1994	1999
				Ilmo Seppälä , 59 kunnallisneuvos, Valkeala jäsen vuodesta 1996	1998
				Johan Taube , 46 agrologi, maanviljelijä, Tenhola jäsen vuodesta 1987	1997
				Juhani Torkkomäki , 57 maanviljelijä, Somero jäsen vuodesta 1987	1997
				Simo Vaismaa , 54 agrologi, toiminnanjohtaja, Isokyrö jäsen vuodesta 1991	1999
				Bo Åberg , 66 agrologi, maanviljelijä, Nauvo jäsen vuodesta 1987	1997

HALLITUS

Bengt Silén , 66 maanviljelysneuvos, agronomi, Turku puheenjohtaja vuodesta 1992 ja jäsen vuodesta 1987 31.12.1996 asti	Kaj Lönnroth , 60 agrologi, maanviljelijä, Kemiö jäsen vuodesta 1987	VARAJÄSENET	Jukka Mäki , 61 kauppaneuvos, ekonomi, varapäajohtaja varajäsen vuodesta 1987
Heikki Haavisto , 61 agronomi, Raisio puheenjohtaja 27.1.1997 alkaen ja jäsen 1.1.1997 alkaen	Kaarlo Pettilä , 55 agronomi, maanviljelijä, Salo jäsen vuodesta 1992	Anssi Aapola , 45 agronomi, maatalousryhmän johtaja varajäsen vuodesta 1991	Tarja Mäkinen , 47 oikeustieteen kandidaatti, lakimies varajäsen vuodesta 1995
Matti Linnainmaa , 56 kauppaneuvos, ekonomi, Pori varapuheenjohtaja 27.1.1997 alkaen ja jäsen vuodesta 1995	Matti Salminen , 55 vuorineuvos, ekonomi, Turku jäsen vuodesta 1992	Tor Bergman , 48 diplomi-insinööri, liiketoimintaryhmän johtaja varajäsen vuodesta 1991	Hannu Suominen , 50 ekonomi, hallintojohtaja varajäsen vuodesta 1987
Arto Lampinen , 64 varatuomari, Turku jäsen 18.3.1996 alkaen	Arimo Uusitalo , 54 agronomi, maanviljelijä, Kiikala jäsen vuodesta 1991	Pentti Heikonen , 61 teollisuusneuvos, ekonomi liiketoimintaryhmän johtaja varajäsen vuodesta 1987	Simo Tuikka , 55 liiketoimintaryhmän johtaja varajäsen vuodesta 1992
	Pertti Vuola , 61 kunnallisneuvos, maanviljelijä, Mietoinen jäsen vuodesta 1987 (varapuheenjohtaja 1991-96)	Kari Jokinen , 48 diplomi-insinööri, toimialajohtaja varajäsen vuodesta 1995 31.12.1996 asti	

TILINTARKASTAJAT

Thor Nyroos diplomiekonomi KHT, Turku	VARATILINTARKASTAJAT
Esa Kailiala kauppat. maisteri KHT, Lieto	Pertti Keskinen kauppat. maisteri KHT, Turku
	Pekka Pajamo kauppat. maisteri KHT, Raisio

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Raision Tehtaat Oy Ab:n hallitus tutustui Ruotsista ostettuun Carlshamn Mejeri AB:hen (taustalla). Henkilöt ovat vasemmalta Kaarlo Pettilä, Kaj Lönnroth, Arto Lampinen, hallintoneuvoston puheenjohtaja Toivo T. Pohjala, Arimo Uusitalo, hallituksen varapuheenjohtaja Matti Linnainmaa, Pertti Vuola, hallituksen puheenjohtaja Heikki Haavisto ja Matti Salminen.

Vuosi 1996 oli Raision Yhtymälle monessa mielessä haasteellinen, ja haasteisiin pystyttiin melko hyvin myös vastaamaan. Yhtymä kasvoi ja kansainvälistyi.

Yhtymä kansainvälistyi kahdella tavalla. Kansainvälinen liiketoiminta kasvoi oleellisesti. Sen ohella myös kansainvälinen omistus yhtiössä lisääntyi merkittävästi. Vuoden päättyessä yli puolet koko osakekannasta ja kolme neljäsosaa vaihto-osakkeista oli ulkomaa-laisten omistuksessa.

Kolesterolia alentava Benecol-stanoliesteri saavutti maailmanlaajuisen huomion. Siihen liittyvät odotukset olivat myös taustana sille, että yhtiön osakekannan markkina-arvo nousi kertomusvuoden aikana viisinkertaiseksi, 935 miljoonasta markasta 4 696 miljoonaan markkaan.

Konsernin tulos parani ja oli tyydyttävä. Vuosi olisi ollut menestyksellinen ilman mylly- ja rehuteollisuuden raaka-ainehintojen ja myyntihintojen välillä vallinnutta epäsuhdetta. Tulosta heikensi myös Puolan liiketoiminnan jääminen tappiolliseksi. Kokonaisuuden kannalta oli merkittävää kemianteollisuuden tulostason kohentuminen. Kanadassa suoritettiin toimintojen uudelleenjärjestelyjä, joista aiheutuivat tilinpäätökseen kirjatut satunnaiset kulut. Muilta osin kansainväliset liiketoimet sujuivat odotetulla tavalla.

Tutkimukseen ja kehitykseen sijoitettiin selvästi aikaisempaa enemmän. Se antaa yhdessä muiden myönteisten näkymien kanssa vuodelle 1997 hyvät lähtökohdat.

LIKEVAIHTO

Konsernin liikevaihto tilikaudella 1996 oli 3 928 miljoonaa markkaa. Liikevaihto kasvoi 704 miljoonalla markalla eli 22 prosentilla.

Liikevaihdon kasvu johtuu yritysostoista ulkomailta, viennin lisääntymisestä ja myös menestymisestä kotimaan markkinoilla.

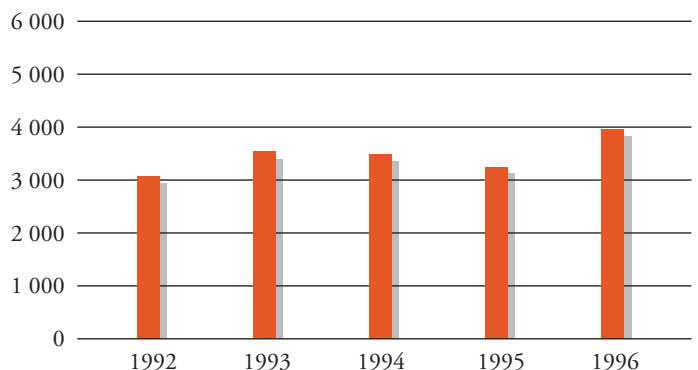
Kansainvälinen liikevaihto

Kansainvälinen liikevaihto kasvoi oleellisesti ja sen osuus konsernin liikevaihdosta nousi 39 prosenttiin. Suomesta vietiin tuotteita 735 miljoonalla markalla. Koko kansainvälinen liikevaihto nousi 1 541 miljoonaan markkaan.

Margariineja vietiin 265 miljoonalla markalla. Muita liikevaihdoltaan suuria vientituoteryhmiä olivat maltaat, tärkkelystuotteet, vehnä jauhot, pastat, erikoisrehut, ketsupit, lateksit, paperikemikaalit ja vehnägluteeni.

Yli puolet viennistä suuntautui Venäjälle. Muita suuria ostajamaita olivat Ruotsi, Puola, Viro, Venezuela, Saksa, Tunisia ja Yhdysvallat.

LIKEVAIHTO, milj.mk

Kansainvälinen liikevaihto, milj. mk

	1996	1995
Vienti Suomesta		
Elintarviketeollisuus	551	358
Rehuteollisuus	38	37
Kemianteollisuus	146	124
	<hr/>	<hr/>
	735	519
Ulkomaisten yhtiöiden liikevaihto	1 066	616
Välityskauppa ulkomailla	12	8
- yhtymän sisäinen myynti	272	257
	<hr/>	<hr/>
	1 541	886

Liikevaihto markkina-alueittain, %

	1996	1995
Suomi	61	73
Muu Eurooppa	29	19
Amerikka	8	6
Muut	2	2

KONSERNIN TULOS

Konsernin kannattavuus oli tyydyttävä. Käyttökate oli 420 miljoonaa markkaa, mikä oli 10,7 prosenttia liikevaihdosta. Markkoissa käyttökate kasvoi 37 miljoonalla markalla.

Liikevoitto, 196 miljoonaa markkaa, oli 13 miljoonaa markkaa suurempi kuin 1995. Se oli 5,0 prosenttia liikevaihdosta. Edellisellä vuonna liikevoiton osuus oli 5,7 prosenttia.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 30 miljoonaa markkaa eli 0,8 prosenttia liikevaihdosta. Rahoituskulujen kehityksestä on selvitys jäljempänä kappaleessa Rahoitus.

Konsernin tulos ennen satunnaisia eriä oli 166 miljoonaa markkaa. Tulos parani edellisestä vuodesta 25 miljoonalla markalla.

TOIMIALOJEN TULOSKEHITYS

Elintarviketeollisuuden tulos heikkeni, mutta oli kokonaisuutena melko tyydyttävä. Kevään ja kesän aikana tapahtunutta viljan hinnan nousua pystyttiin siirtämään myyntihintoihin vasta syksyn aikana, mikä vei Melia Oy:n tuloksen heikoksi.

Kasviöljyteollisuuden tulos muodostui kapasiteetin hyvän käytöasteen ansiosta tyydyttäväksi. Margariiniteollisuuden tulos kehittyi Puolan toimintoja lukuunottamatta myönteisesti ja oli niinkään tyydyttävä.

Myös Foodie Oy:n tulos parani ja oli voitollinen. Ruokaperunateollisuus joutui ulkomaisen ranskanperunan polkumyynnin takia kirjaamaan tappiollisen tuloksen. Mallasteollisuuden tulos parani edellisestä vuodesta ja muodostui varsin tyydyttäväksi.

Rehuteollisuuden tulos jäi odotettua heikommaksi raaka-ainehintojen ja myyntihintojen epäsuhteen takia.

Kemianteollisuuden tulos palasi edellisen vuoden taantumien jälkeen selvästi paremmalle tasolle, vaikka sellu- ja paperiteollisuuden seisokit jatkuivat vielä vuoden alkupuolella. Lateksien raaka-ainneiden hinnat palasivat edellisen vuoden rajujen hinnannousujen jälkeen alemmalle tasolle, mikä osaltaan paransi tulosta. Tärkkelystuotteiden ja hydrofobiliimojen liiketoiminta kehittyi niinkään myönteisesti.

LIIVEVAIHTO JA LIIKEVOITTO TEOLLISUUSRYHMITÄIN, milj. mk

	Liikevaihto		Liikevoitto	
	1996	1995	1996	1995
Elintarviketeollisuus	1 999	1 519	73,5	96,4
Rehuteollisuus	760	742	24,1	40,1
Kemianteollisuus	1 360	1 099	100,7	48,4
Muut toiminnot	-	-	-2,4	-2,0
Ryhmien välinen liikevaihto	-191	-136	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	3 928	3 224	195,9	182,9

OSAKEANTI

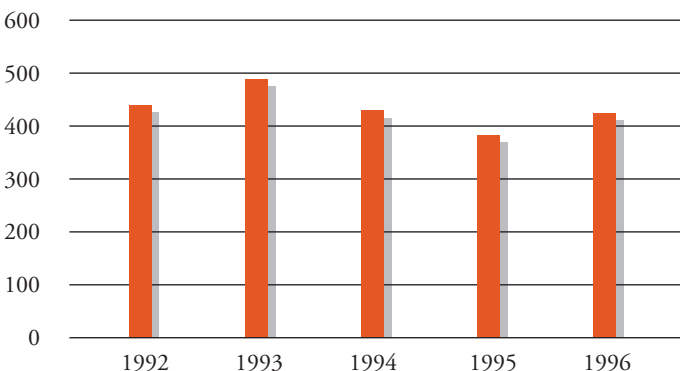
Raision Tehtaat Oy Ab toteutti 10.6.-10.7.1996 osakeannin, jolla hankittiin varoja emissiovoitto mukaan lukien 218 miljoonaa markkaa. Varoilla luotiin edellytyksiä Benecol-liiketoiminnan kehittämiseksi, margariiniteollisuuden laajentamiseksi sekä kemianteollisuuden yritysostoille.

Viidellä vanhalla vaihto-osakkeella sai merkitä yhden uuden vaihto-osakkeen ja viidellä vanhalla kantaosakkeella yhden uuden kantaosakkeen 80 markan hintaan kappaleelta.

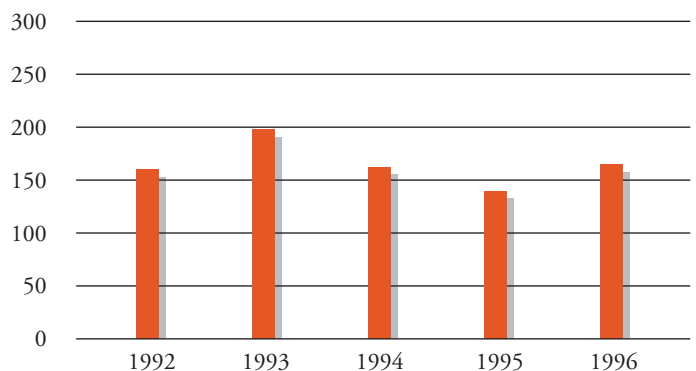
Osakeanti toteutui enimmäismääräisenä. Siinä merkittiin 2 722 163 kappaletta uusia osakkeita ja osakepääomaa korotettiin 27 221 630 markalla 163 329 830 markkaan.

Uudet osakkeet oikeuttavat täyteen osinkoon tilivuodelta 1996.

KÄYTTÖKATE, milj.mkk

TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ, milj.mkk

RAHOITUS

Konsernin rahoitukselle toivat erityispiirteitä mittavina jatkuneet investoinnit, osakeanti sekä kansainvälisen pankkiryhmittymän kanssa järjestetty laina.

Liiketoiminnan kassavirta oli 290 miljoonaa markkaa, jolla voitiin rahoittaa osa tilivuoden investoinneista. Kassavirta parani, koska käyttöpääoma ei sitonut merkittävästi varoja edellisen vuoden tapaan.

Osakeannista saaduilla varoilla rahoitettiin annin perusteluissa ilmoitettuja liiketoimia, muun muassa margariiniteollisuuden yrittyskauppaa.

Emoyhtiö allekirjoitti 12.12.1996 kansainvälisen pankkiryhmittymän kanssa 135 miljoonan dollarin eli yli 600 miljoonan markan suuruisen luottolimiittisopimuksen. Sopimus on konsernin ensimmäinen syndikoitu luotto. Se on voimassa viisi vuotta. Limiitin puitteissa voidaan joustavasti hoitaa tulevia rahoitustarpeita. Lainasta ei ole nostettu yhtään erää vuoden 1996 aikana.

Konsernin nettorahoituskulujen kehitys oli suotuisa. Luottomäärän kasvun aiheuttamia korkokuluja korvasi alentunut korkotaso. Rahoitustuottoihin sisältyy Oy Bensow Ab:n konkurssipesän loppuselvityksen yhteydessä takaisin saatua, aikaisemmin kuluksi kirjattua notariaattitalletusta 5,5 miljoonaa markkaa.

Kurssierojen kirjaustapaa tilinpäätöksessä muutettiin. Aikaisemmissa tilinpäätöksissä ei realisoitumattomia kurssivoittoja ole

tuloutettu. Vuoden 1996 tilinpäätöksessä kirjattiin realisoitumattomia kurssivoittoja yhteensä noin 16 miljoonaa markkaa. Vastava luku vuoden 1995 tilinpäätöksessä olisi ollut 11 miljoonaa markkaa.

Konsernin korollinen nettopääoma oli vuoden lopussa 708 miljoonaa markkaa, mikä vastaa edellisen vuoden tasoa. Keskimäärin käytössä ollut korollinen pääoma sen sijaan oli edellisvuotta suurempi.

Konsernin rahoitusrakenne oli edelleen vahva. Omavaraisuusaste parani 52,1 prosentista 54,0 prosenttiin. Sijoitetun pääoman tuotto säilyi 8,5 prosenttina. Oman pääoman tuotto oli 5,8 prosenttia (1995: 6,8 %).

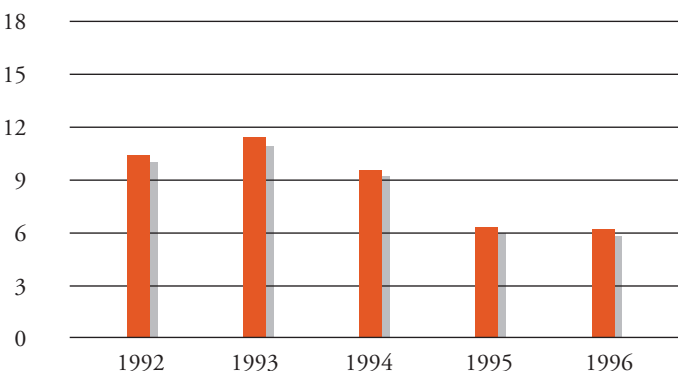
Yhtymä suojautuu valuuttamääräisten saamisten ja velkojen, taasen ulkopuolisten osto- ja myyntisopimusten sekä osittain myös budjetoitujen kassavirtojen aiheuttamaa kurssiriskiä vastaan. Valuuttariski suojataan valuuttatermiinein nettovaluutta-aseman pohjalta ja ajallisesti suojaus ulottuu korkeintaan 12 kuukauteen. Ulkomaisten tytäryhtiöiden osakepääomat voidaan suojata rahoitusryhmän päätöksellä.

Tilinpäätöspäivänä valuuttaluottojen ja valuuttamääräisten lainasaamisten aiheuttamasta kurssiriskistä oli suojattuna kolme neljäsosaa. Lisäksi ostoihin ja myynteihin liittyvien kassavirtojen riskistä oli suojattuna kolmannes.

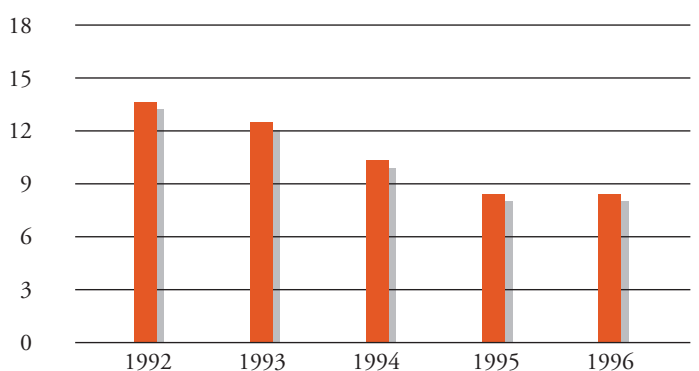

Raision Tehtaat Oy Ab teki joulukuussa kansainvälisen pankkiryhmittymän kanssa 135 miljoonan dollarin luottolimiittisopimuksen. Allekirjoitus tapahtui Turun linnassa.

TULOS OSAKETTA KOHTI, mk

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %

INVESTOINNIT

Yhtymän bruttoinvestoinnit olivat 387 miljoonaa markkaa, mikä on 10 prosenttia liikevaihdosta. Investoinnit Suomeen olivat 151 miljoonaa markkaa ja ulkomaille 236 miljoonaa markkaa.

Merkittävimmät investoinnit liittyivät yhtymän strategisiin ratkaisuihin. Tällaisia olivat ruotsalaisen margariinitehtaan Carlshamn Mejeri AB:n osake-enemmistön osto sekä Benecol-stanoliesteritehtaan rakentaminen Raisioon.

Puolan margariinitehtaalte investoitiin rasiapakkauslinja oheislaitteineen. Raision mallastamon laajennuksen ensimmäinen vaihe valmistui ja toinen laajennusvaihe aloitettiin.

Raision rehutehtaalte valmistui rouhevarasto ja pääsekoitin uusittiin.

Kemianteollisuus kasvatti omistususuutensa indonesialaisessa, tärkeilyksiä jalostavassa PT Budi Raisio International -yhtiössä 50 prosenttiin.

Bruttoinvestoinnit teollisuusryhmittäin, milj.mk

	1996	1995
Elintarviketeollisuus	281	150
Rehuteollisuus	37	24
Kemianteollisuus	64	189
Yhtymän yleiset	5	17
Yhteensä	387	380¹⁾

¹⁾ Vuoden 1995 vertailuluvut on korjattu vastaamaan vuoden 1996 laskentakäytäntöä.

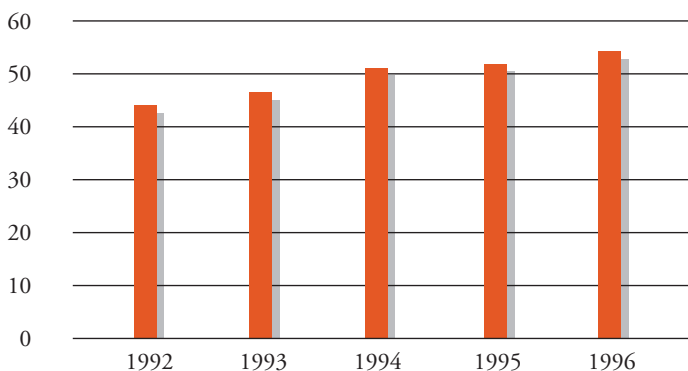
MUUTOKSET KONSERNIN RAKENTEESTA

Raisio Chemicals Oy:n Kanadassa toimivan tytäryhtiön Roe Lee Canada Inc.:n nimi muutettiin kesäkuussa Raisio Chemicals Canada, Inc.:ksi ja siihen yhdistettiin Diachem Industries Ltd:n liiketoiminnot.

Marraskuussa konserniin liitettiin ruotsalainen Carlshamn Mejeri AB, jonka hallintaan oikeuttavista osakkeista yhtiö osti 77,5 prosenttia. Loput osakkeista ostettiin vuoden 1997 puolella.

Konsernin taseeseen on yhdistetty myös PT Budi Raisio International, jossa omistususuus nostettiin joulukuussa 50 prosenttiin ja jossa Raision Yhtymällä on keskinäiseen sopimukseen perustuva määräysvalta.

OMAVARAISUUSASTE, %

HENKILÖSTÖ

Raision Yhtymän palveluksessa oli 1996 keskimäärin 2 365 henkilöä. Määrä oli 311 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilömäärää nostivat Carlshamn Mejeri AB:n osto ja henkilöstön lisäys Puolassa.

Vuoden päättyessä palveluksessa oli 2 594 henkilöä, mikä on 433 enemmän kuin samana ajankohtana vuotta aikaisemmin. Suomessa henkilökuntaa oli 1 732 (67 %) ja ulkomaille 862 (33 %).

Raision Tehtaat Oy Ab:n palveluksessa oli keskimäärin 694 henkilöä ja vuoden päättyessä 683 henkilöä.

Palkat ja luontoisedut olivat yhteensä 361 miljoonaa markkaa (1995: 314 miljoonaa markkaa). Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajille maksetut palkat ja palkkiot olivat 9,2 miljoonaa markkaa (1995: 8,0 miljoonaa markkaa). Luvut ovat suoriteperusteisia.

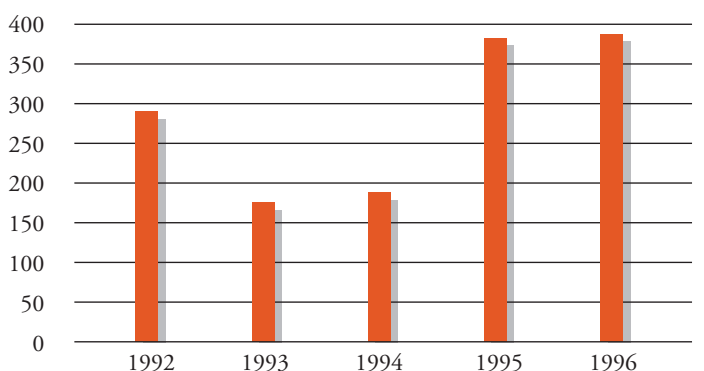
Henkilöstö teollisuusryhmittäin tilikauden aikana keskimäärin

	1996	1995
Elintarviketeollisuus	1 203	945
Rehuteollisuus	274	275
Kemianteollisuus	748	658
Muut	140	176
Yhtymä keskimäärin	2 365	2 054

Henkilöstö paikkakunnittain

	31.12.1996	31.12.1995
Raisio	992	970
Toijala	116	112
Nokia	100	99
Anjalankoski	102	96
Vihanti	88	85
Muualla Suomessa	334	340
Ruotsi	355	32
Puola	240	144
Kanada	128	141
Iso-Britannia	40	43
Yhdysvallat	41	38
Ranska	32	32
Muualla ulkomaille	26	29
Yhtymä yhteensä	2 594	2 161

INVESTOINNIT, milj.mk

TUTKIMUS JA KEHITYS

Yhtymän tutkimus- ja kehitysmenot olivat 87 miljoonaa markkaa eli 2,2 prosenttia liikevaihdosta. Elintarviketeollisuuden osuus oli 33 miljoonaa markkaa, rehuteollisuuden seitsemän miljoonaa markkaa ja kemianteollisuuden 47 miljoonaa markkaa. Benecol muodosti suurimman yksittäisen tutkimus- ja kehityshankkeen. Sen arvo oli 22 miljoonaa markkaa.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Yhtymän vakavaraisuus antaa edelleen hyvän pohjan tulevalle toiminnalle. Kotimainen markkina-asema pyritään säilyttämään ja sitä pyritään myös vahvistamaan. Yhtymän kasvunäkymät ovat kuitenkin kansainvälisessä liiketoiminnassa, sekä viennissä että ulkomailla tapahtuvassa valmistuksessa.

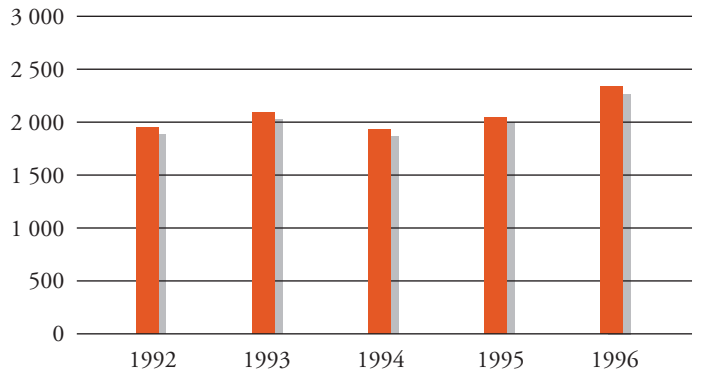
Erityisesti Benecol-liiketoimintaan liittyy merkittäviä kasvu- ja tuotto-odotuksia, jotka ovat osaltaan nostaneet yrityksen arvoa. Hallitus tiedostaa muutoksiin liittyvät haasteet ja pitää tavoitteiden ja hyvän tuloksen saavuttamista tärkeänä. Margariiniteollisuus tulee olemaan yksi yhtymän painopistealueista. Huomion kohteina ovat erityisesti Carlshamn Mejerin markkina-aseman vahvistaminen sekä Raisio Polska Foodsin talouden nopea tervehdyttäminen.

Elintarviketeollisuuden viennin lisäämiseen nähdään edelleen olevan hyviä mahdollisuuksia.

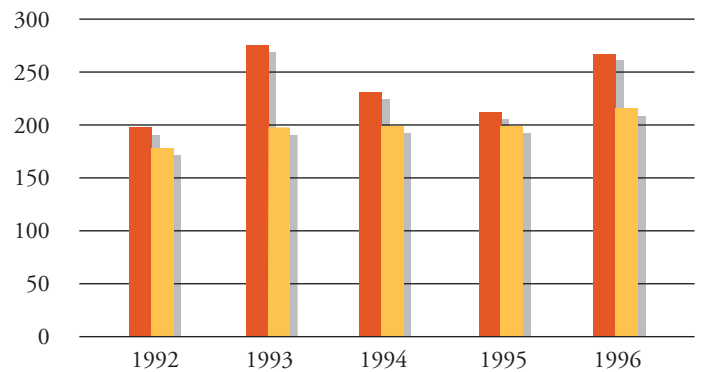
Kemianteollisuuden liiketoiminta tulee kasvamaan sekä Euroopassa että Amerikassa. Mahdollisuuksia on myös Kaukoidässä, jossa laajempi liiketoiminta tulee kysymykseen kuitenkin vasta vuonna 1998 ja sen jälkeen.

Lähinnä viennin kasvun ja uusien yhtiöiden mukaantulon vaikutuksesta konsernin liikevaihdon arvioidaan kasvavan oleellisesti ja olevan vuonna 1997 viiden miljardin markan tasoa.

HENKILÖKUNNAN LUKUMÄÄRÄ VUODEN AIKANA KESKIMÄÄRIN

POISTOT, milj.mk

- Tehdyt poistot
- Suunnitelman mukaiset poistot

KONSERNIN TULOSLASKELMA

(1 000 mk)	1.1.-31.12.1996	1.1.-31.12.1995
LIKEVAIHTO	3 927 916	3 224 404
Valmisteverastojen lisäys (+)/vähennys (-)	+1 170	+57 371
Valmistus omaan käyttöön (+)	-	+5 038
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	7 422	3 856
Liiketoiminnan muut tuotot	19 494	11 956
Kulut:		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	2 465 612	2 104 549
Varastojen lisäys (-)/vähennys (+)	+4 222	-65 721
Ulkopuoliset palvelut	14 977	18 111
Henkilöstökulut (1)	459 729	411 724
Vuokrat	42 574	34 587
Muut kulut	549 049	416 104
Kulut yhteensä	3 536 163	2 919 354
KÄYTTÖKATE	419 839	383 271
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista (2)	211 882	192 412
Konserniliikkeen poisto	12 063	7 974
LIKEVOITTO	195 894	182 885
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Osinkotuotot	1 670	768
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	40	52
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	18 523	27 169
Muut rahoitustuotot	12 390	1 045
Kurs sierot	8 623	-1 565
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	2 767	537
Korkokulut	-69 337	-66 213
Muut rahoituskulut	-4 163	-3 979
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-29 487	-42 186
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIÄ, VARAUKSIA JA VEROJA	166 407	140 699
Satunnaiset tuotot ja kulut (4):		
Satunnaiset tuotot	743	926
Satunnaiset kulut	-4 959	-1 863
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	-4 216	-937
VOITTO ENNEN VARAUKSIA JA VEROJA	162 191	139 762
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+) (2)	-42 594	-9 602
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-)/vähennys (+) (5)	+47 280	+20 265
Välittömät verot:		
Tilikaudelta	-57 648	-32 190
Aikaisemmilta tilikausilta	-6 427	427
TILIKAUDEN VOITTO ENNEN VÄHEMMISTÖOSUUTTA	102 802	118 662
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-8 186	-14 824
KONSERNIN TULOS TILIKAUDELTA	94 616	103 838

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

KONSERNIN TASE

(1 000 mk)	31.12.1996	31.12.1995
VASTAAVAA		
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SijoITUKSET		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet (6)	150 403	105 242
Liikearvo (7)	95 739	124 838
Konserniliikearvo (8)	302 546	144 545
Muut pitkävaikutteiset menot (9)	5 332	5 186
Ennakkomaksut	2 144	497
	556 164	380 308
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet (10)	33 199	31 425
Rakennukset ja rakennelmat (11)	533 739	510 579
Koneet ja kalusto (12)	781 533	708 623
Muut aineelliset hyödykkeet (13)	7 409	2 896
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	29 211	27 986
	1 385 091	1 281 509
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkuusyrittösjakkeet ja osuudet (14)	47 967	37 718
Muut osakkeet ja osuudet (14)	37 907	43 229
Lainasaamiset	4 493	1 004
	90 367	81 951
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	445 684	431 090
Keskeneräiset tuotteet	6 023	5 295
Valmiit tuotteet/Tavarat	194 999	180 842
Muu vaihto-omaisuus	21 634	14 657
Ennakkomaksut	223	-
	668 563	631 884
Saamiset (15)		
Myyntisaamiset	517 001	402 084
Lainasaamiset	307	445
Siirtosaamiset	68 776	62 777
Muut saamiset	86 473	111 282
	672 557	576 588
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	-	19 276
Muut arvopaperit	207 359	156 529
	207 359	175 805
Rahat ja pankkisaamiset	98 289	47 089
	3 678 390	3 175 134

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

	31.12.1996	31.12.1995
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma (16)	163 330	136 108
Vararahasto (17)	526 997	336 442
	<u>690 327</u>	<u>472 550</u>
Vapaa oma pääoma		
Käyttörahassto (18)	61 628	61 619
Kertyneet voittovarot (19)	251 913	175 470
Tilikauden tulos	94 616	103 838
	<u>408 157</u>	<u>340 927</u>
VÄHEMMISTÖOSUUS	133 912	126 158
VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	578 579	499 289
Vapaaehtoiset varaukset (20)		
Investointivaraukset	35 165	45 243
Muut varaukset	126 770	163 827
	<u>161 935</u>	<u>209 070</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen (21)		
Joukkovelkakirjalainat	110 000	110 000
Lainat rahoituslaitoksilta	519 579	327 626
Eläkelainat	144 278	173 372
Muut pitkäaikaiset velat (15)	5 284	7 868
	<u>779 141</u>	<u>618 866</u>
Lyhytaikainen (15)		
Lainat rahoituslaitoksilta	129 212	259 927
Eläkelainat	19 674	17 021
Saadut ennakot	25 735	13 889
Ostovelat	426 855	374 460
Rahoitusvekselit	4 064	4 032
Siirtovelat	169 058	138 433
Muut luotot	106 637	60 656
Muut lyhytaikaiset velat	45 104	39 856
	<u>926 339</u>	<u>908 274</u>
	<u><u>3 678 390</u></u>	<u><u>3 175 134</u></u>

RAHOITUSLASKELMAT

(1 000 mk)	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
LIIKETOIMINTA				
Tulorahoitus				
Käyttökate	419 839	383 271	156 052	98 704
Rahoitustuotot ja -kulut	-29 487	-42 186	6 042	-3 576
Satunnaiset erät	-4 216	-288	23 205	19 646
Verot	-64 075	-31 764	-39 275	-8 326
Tulorahoitus yhteensä	322 061	309 033	146 024	106 448
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS				
Vaihto-omaisuus, lisäys (-), vähennys (+)	-36 679	-166 795	-33 543	-56 767
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (-), vähennys (+)	-96 519	+67 823	+18 563	-3 219
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+), vähennys (-)	+100 965	-137 497	+66 722	-134 873
	-32 233	-236 469	51 742	-194 859
Liiketoiminnan kassavirta	289 828	72 564	197 766	-88 411
INVESTOINNIT				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-386 934	-380 401	-101 236	-151 129
Käyttöomaisuuden myyntituotot	12 696	4 537	18 756	3 196
Konsernirakenteen muutos	-82 396	-50 398	-	-
Muut sijoitukset	-10 189	-3 898	-	-
	-466 823	-430 160	-82 480	-147 933
Kassavirta ennen rahoitusta	-176 995	-357 596	115 286	-236 344
RAHOITUS				
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-), vähennys (+)	-2 939	-1 057	-247 355	+34 313
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	+324 813	+322 948	+185 000	+209 774
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-242 069	-246 978	-138 387	-162 554
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-8 408	+81 640	-37 542	-169 218
Osingot	-28 820	-26 710	-27 222	-21 881
Osakeanti	217 772	-	217 772	-
	260 349	129 843	-47 734	-109 566
Laskelman mukainen likvidien varojen lisäys	83 354	-227 753	67 552	-345 910
Oikaisuerät	-600	4 284	-	124 953
Taseen mukainen likvidien varojen lisäys (+)/vähennys (-)	+82 754	-223 469	+67 552	-220 957

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(1 000 mk)

1.1.-31.12.1996

1.1.-31.12.1995

LIIKEVAIHTO	1 270 438	942 919
Valmisteverastojen lisäys (+)/vähennys (-)	-973	+32 445
Valmistus omaan käyttöön (+)	-	+5 038
Liiketoiminnan muut tuotot	26 930	17 509
Kulut:		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	833 591	606 497
Varastojen lisäys (-)/vähennys (+)	-34 516	+1 845
Ulkopuoliset palvelut	10 169	13 205
Henkilöstökulut (1)	142 995	138 948
Vuokrat	13 416	11 331
Muut kulut	174 688	127 381
Kulut yhteensä	1 140 343	899 207
KÄYTTÖKATE	156 052	98 704
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista (2)	77 718	71 343
LIIKEVOITTO	78 334	27 361
Rahoitustuotot ja -kulut (3):		
Osinkotuotot:		
Tytäryhtiöt	677	4 864
Muut yhtiöt	1 719	837
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	10 352	10 785
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	16 935	25 595
Muut rahoitustuotot	12 635	2 699
Kurssierot	8 839	2 798
Korkokulut	-42 604	-48 422
Muut rahoituskulut	-2 511	-2 732
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	6 042	-3 576
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIÄ, VARAUKSIA JA VEROJA	84 376	23 785
Satunnaiset tuotot ja kulut (4):		
Satunnaiset tuotot	5	-
Satunnaiset kulut	-	-12 301
Konserniavustukset	23 200	20 000
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	23 205	7 699
VOITTO ENNEN VARAUKSIA JA VEROJA	107 581	31 484
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+) (2)	-7 405	+10 745
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-)/vähennys (+) (5)	+17 424	+2 692
Välittömät verot:		
Tilikaudelta	-32 757	-8 353
Aikaisemmilta tilikausilta	-6 518	27
TILIKAUDEN TULOS	78 325	36 595

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

EMOYHTIÖN TASE

(1 000 mk)

31.12.1996

31.12.1995

VASTAAVAA

KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet (6)	70 841	76 416
Liikearvo (7)	5 215	10 704
Muut pitkävaikutteiset menot (9)	8 726	12 158
Ennakkomaksut	852	468
	<u>85 634</u>	<u>99 746</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet (10)	20 414	20 336
Rakennukset ja rakennelmat (11)	227 571	226 331
Koneet ja kalusto (12)	231 443	207 643
Muut aineelliset hyödykkeet (13)	1 443	1 448
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	11 894	19 975
	<u>492 765</u>	<u>475 733</u>
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Tytäryhtiöosakkeet (14)	380 579	375 172
Muut osakkeet ja osuudet (14)	56 129	59 692
Lainasaamiset	372 769	125 414
	<u>809 477</u>	<u>560 278</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	135 767	101 548
Valmiit tuotteet/Tavarat	76 567	77 231
Muu vaihto-omaisuus	62	73
	<u>212 396</u>	<u>178 852</u>
Saamiset (15)		
Myyntisaamiset	199 848	215 001
Lainasaamiset	19 601	22 064
Siirtosaamiset	47 067	29 593
Muut saamiset	83 463	101 884
	<u>349 979</u>	<u>368 542</u>
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	-	19 276
Muut arvopaperit	194 166	153 808
	<u>194 166</u>	<u>173 084</u>
Rahat ja pankkisaamiset	60 702	14 233
	<u>2 205 119</u>	<u>1 870 468</u>

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

	31.12.1996	31.12.1995
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma (16)	163 330	136 108
Vararahasto (17)	526 476	335 924
	<u>689 806</u>	<u>472 032</u>
Vapaa oma pääoma		
Kertyneet voittovarot (19)	218 155	208 783
Tilikauden tulos	78 325	36 595
	<u>296 480</u>	<u>245 378</u>
VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	267 105	259 699
Vapaaehtoiset varaukset (20)		
Investointivaraukset	24 845	24 846
Muut varaukset	63 216	80 640
	<u>88 061</u>	<u>105 486</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen (21)		
Joukkovelkakirjalainat	110 000	110 000
Lainat rahoituslaitoksilta	249 732	105 398
Eläkelainat	92 194	113 266
Muut pitkäaikaiset velat (15)	2 852	24 552
	<u>454 778</u>	<u>353 216</u>
Lyhytaikainen (15)		
Lainat rahoituslaitoksilta	35 893	166 895
Eläkelainat	13 956	12 918
Saadut ennakot	-	18
Ostovelat	173 530	137 833
Siirtovelat	70 587	38 905
Muut luotot	104 955	67 497
Muut lyhytaikaiset velat	9 968	10 591
	<u>408 889</u>	<u>434 657</u>
	<u><u>2 205 119</u></u>	<u><u>1 870 468</u></u>

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS JA LAADINTAPERIAATTEET

Raision Yhtymän konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernin emoyhtiön Raision Tehtaat Oy Ab:n lisäksi yhtiöt, joissa Raision Tehtaat Oy Ab:lla oli 31.12.1996 suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia äänimäärästä. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt tytäryhtiöt ovat mukana myyntihetkeen saakka. Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä ja osakkuusyryksistä annetaan jäljempänä taseen liitetiedoissa.

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, konsernin sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu lukuunottamatta merkitykseltään vähäisiä käyttöomaisuuskauppoja. Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden osakkeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on kohdistettu taseessa kokonaisuudessaan konsernilikearvoksi, josta on vähennetty tytäryhtiöiden osakkeista maksettu alihinta konsernireservinä. Konserniaktiivasta on tehty tasapoisto jaksotettuna kahdellekymmenelle vuodelle.

Vähemmistön osuus konsernin tilikauden tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu yhtiöiden välisten liiketapahtumien sekä saatavien ja velkojen eliminointien jälkeen.

Osakkuusyhtiöt, joissa konsernin osuus äänistä on 20-50 prosenttia, on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhtiöosuus on laskettu omistusosuutta vastaavana yhtiön tuloksesta. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot on eliminoitu.

Käyttörahaan on palautettu tytäryhtiöiden osakkeiden hankintahinnan kattamiseen käytetyt investointivaraukset. Vastaavasti tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneestä erotuksesta on vähennetty investointivaruksella katetun osakepääoman korotuksesta aiheutuneet osakkeiden kertapoistot.

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tilinpäätökset on muunneltu ja ryhmitelty vastaamaan Suomen kirjanpitolakia. Yhtiöiden taseet on muunneltu Suomen markoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keskipurssin mukaan ja tuloslaskelmat tilikauden keskipurssin mukaan. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien eliminoinneissa syntyneet muuntoerot on kirjattu vapaaseen omaan pääomaan.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden muuttuvien menojen määräisenä tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä alimman arvon periaatteen mukaisesti.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden vaihto-omaisuuden arvo on otettu konsernitilinpäätökseen suoraan yhtiön tilinpäätöksestä. Aktivoitujen kiinteiden menojen määrä ei ole olennainen eikä sitä ole oikaistu konsernitilinpäätökseen.

KÄYTTÖOMAISUUS JA POISTOT

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuun. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenuusta käyttöomaisuuden arvioitun taloudellisen pitäjän perusteella. Vuotuisina poistoina on vähennetty seuraavat määrät:

rakennukset ja rakennelmat	4 - 10 %
koneet ja laitteet	10 - 25 %
aineettomat oikeudet	10 - 20 %
muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 %

Suunnitelman mukaisia poistoja ei ole tehty maa-alueista eikä arvokorotuksista.

Kirjanpidossa tehtyjen poistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on kirjattu tilinpäätössiirtona.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden synty-misvuonna.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Raision Tehtaat Oy Ab:n ja sen kotimaisten tytäryhtiöiden henkilöstön lakisääteinen ja vapaaehtoinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöissä. Ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen käytännön mukaisesti.

Emoyhtiön toimitusjohtajalla ja eräillä konsernihoitoon kuuluvilla muilla johtajilla on 62 vuoden varhennettu eläkeikä.

Taseen liitetietojen eläkevastuu muodostuu kahdesta Raision Tehtaat Oy Ab:n tekemästä erillisestä eläkesopimuksesta.

VÄLITTÖMÄT VEROT

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät konserniyhtiöiden tilikauden tulosten ja paikallisten verosäännösten mukaan suoriteperusteisesti lasketut tilikauden verot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuun pannut tai palautetut verot. Konsernin sisäiseen osingonjakoon perustuva yhtiöveron hyvitys eliminoidaan konsernituloslaskelmassa kohdistamalla se tilikauden välittömien verojen vähennykseksi.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET SAAMISET JA VELAT

Kotimaisten yhtiöiden ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muunneltu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivänä noteerattujen Suomen Pankin keskipurssien mukaan. Toteutuneet kurssierot samoin kuin saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Aikaisemman kirjauskäytännön mukaan realisoitumattomia kurssivoittoja ei ole tuloutettu. Kirjaustavan muutoksen vaikutus tulokseen esitetään hallituksen toimintakertomuksessa rahoitusta käsittelevässä osassa.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

(1 000 mk)	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
1. HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat	356 202	308 913	115 144	106 912
Luontoisedut	5 023	5 047	2 013	2 174
Palkat ja luontoisedut	361 225	313 960	117 157	109 086
Eläkekulut	45 133	47 442	15 461	18 500
Muut henkilösivukulut	58 394	55 369	12 389	13 536
Yhteensä	464 752	416 771	145 007	141 122
Edellä esitetyt luvut ovat suoriteperusteisia.				
Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajille maksetut palkat ja palkkiot	9 196	8 026	1 958	1 927
2. POISTOT				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	15 332	6 493	9 150	3 489
Liikearvo	29 099	29 099	5 490	5 149
Muut pitkävaikutteiset menot	972	1 486	3 033	3 385
Rakennukset ja rakennelmat	38 912	37 540	18 636	17 730
Koneet ja kalusto	126 439	117 449	41 409	41 582
Muut aineelliset hyödykkeet	1 128	345	-	8
Yhteensä	211 882	192 412	77 718	71 343
Konserniliikearvo				
	12 063	7 974		
Poistoeron muutos				
Aineettomat oikeudet	-7 156	-7 051	-15	-5 706
Liikearvo	-	-2 137	-	-341
Muut pitkävaikutteiset menot	-20	-654	-8	136
Rakennukset ja rakennelmat	6 243	-35	7 602	5 586
Koneet ja kalusto	9 230	5 542	2 440	13 762
Muut aineelliset hyödykkeet	-	51	-	-
Varausten käyttö	-50 891	-5 318	-17 424	-2 692
Yhteensä	-42 594	-9 602	-7 405	10 745
3. KONSERNIN SISÄISET RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot				
Osinkotuotot			677	4 864
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista			10 315	10 734
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista			4 333	2 198
Muut rahoitustuotot			70	73
Kurssivoitot			3 931	3 459
Konserniyhtiöille suoritetut rahoituskulut				
Korkokulut			3 139	8 185
Kurssitappiot			14 061	2 476
4. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot				
Saadut konserniavustukset	-	-	24 500	29 000
Vaihto-omaisuuden lopullinen varastokorvaus	-	926	-	-
Muut satunnaiset tuotot	743	-	5	-
	743	926	24 505	29 000
Satunnaiset kulut				
Osakkeiden arvonalennukset	-	649	-	11 649
Maksetut konserniavustukset	-	-	1 300	9 000
Fuusiotulokset	-	-	-	298
Liiketoimintojen uudelleenjärjestelykulut	4 959	-	-	-
Muut satunnaiset kulut	-	1 213	-	354
	4 959	1 862	1 300	21 301
5. VAPAAEHTOISTEN VARAUSTEN MUUTOS (- lisäys, + vähennys)				
Investointivarausten muutos	10 077	5 318	-	2 692
Siirtymävarausten muutos	40 815	15 500	17 424	-
Muiden varausten muutos	-3 612	-553	-	-
Yhteensä	47 280	20 265	17 424	2 692

TASEEN LIITETIEDOT

(1 000 mk)	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
6. Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	131 070	38 115	95 591	26 681
Kurssierot	60	-33	-	-
Lisäykset 1.1.-31.12.	70 381	102 920	5 782	77 290
Vähennykset 1.1.-31.12.	-3 513	-9 932	-2 760	-8 380
Hankintameno 31.12.	197 998	131 070	98 613	95 591
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-47 595	-25 828	-27 772	-19 175
Kirjanpitoarvo 31.12.	150 403	105 242	70 841	76 416
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	9 321	2 283	7 364	1 430
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	25 031	7 038	15	5 934
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	34 352	9 321	7 379	7 364
7. Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	267 178	267 178	31 084	19 050
Lisäykset 1.1.-31.12.	-	-	-	12 034
Hankintameno 31.12.	267 178	267 178	31 084	31 084
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-171 439	-142 340	-25 869	-20 380
Kirjanpitoarvo 31.12.	95 739	124 838	5 215	10 704
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	1 605	401	1 605	-
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	-	1 204	-	1 605
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	1 605	1 605	1 605	1 605
8. Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	195 853	106 507		
Lisäykset 1.1.-31.12.	170 063	89 346		
Hankintameno 31.12.	365 916	195 853		
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-63 370	-51 308		
Kirjanpitoarvo 31.12.	302 546	144 545		
9. Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	11 745	13 932	29 430	17 711
Kurssierot	-29	-	-	-
Lisäykset 1.1.-31.12.	2 223	1 273	298	13 340
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1 146	-3 460	-696	-1 621
Hankintameno 31.12.	12 793	11 745	29 032	29 430
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-7 461	-6 559	-20 306	-17 272
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 332	5 186	8 726	12 158
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	1 495	822	1 123	32
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	1 250	673	8	1 091
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	2 745	1 495	1 131	1 123
10. Maa-alueet				
Hankintameno 1.1.	31 425	28 551	20 336	19 944
Kurssierot	295	-7	-	-
Lisäykset 1.1.-31.12.	1 526	2 882	78	393
Vähennykset 1.1.-31.12.	-47	-1	-	-1
Hankintameno 31.12.	33 199	31 425	20 414	20 336
Maa-alueiden hankintamenoön sisältyvät arvonorotukset				
Arvonorotukset 1.1.	150	150	150	150
Arvonorotukset 31.12.	150	150	150	150

(1 000 mk)	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
11. Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	814 032	786 950	432 733	360 763
Kurssierot	1 986	-419	-	-
Lisäykset 1.1.-31.12.	78 924	41 378	19 973	73 611
Vähennykset 1.1.-31.12.	-4 043	-13 877	-63	-1 641
Hankintameno 31.12.	890 899	814 032	452 643	432 733
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-357 160	-303 453	-225 072	-206 402
Kirjanpitoarvo 31.12.	533 739	510 579	227 571	226 331
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	168 924	154 856	106 899	95 303
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	24 243	14 068	9 822	11 596
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	193 167	168 924	116 721	106 899
12. Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	1 475 792	1 285 377	591 009	366 532
Kurssierot	4 990	-1 959	-	-
Lisäykset 1.1.-31.12.	266 264	209 704	67 403	236 117
Vähennykset 1.1.-31.12.	-43 041	-17 330	-4 750	-11 640
Hankintameno 31.12.	1 704 005	1 475 792	653 662	591 009
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-922 472	-767 169	-422 219	-383 366
Kirjanpitoarvo 31.12.	781 533	708 623	231 443	207 643
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	318 048	314 557	142 708	85 100
Kurssierot	-138	10	-	-
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	28 903	3 481	-2 440	57 608
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	346 813	318 048	140 268	142 708
Kirjanpitoarvosta 31.12. koneiden ja laitteiden osuus	746 780	666 033	216 873	192 283
13. Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	4 236	4 582	1 456	1 266
Kurssierot	-4	-	-	-
Lisäykset 1.1.-31.12.	6 182	530	75	190
Vähennykset 1.1.-31.12.	-205	-876	-80	-
Hankintameno 31.12.	10 209	4 236	1 451	1 456
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	-2 800	-1 340	-8	-8
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 409	2 896	1 443	1 448
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 1.1.	-104	-53	-	-
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	-	-51	-	-
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-104	-104	-	-

KÄYTTÖOMAISUUDEN VEROTUSARVOT

Konsernitiedot kotimaisten konserniyritysten osalta

Maa-alueet	8 238	8 080	4 870	5 541
Rakennukset	233 833	251 164	124 124	143 653
Osakkeet ja osuudet	-	-	526 432	215 976
Konserniyhtiöosakkeet ja osuudet	-	-	36 295	31 899
Muut osakkeet ja osuudet	47 106	41 744	-	-

14. KONSERNIN OMISTAMAT KÄYTTÖMAISUUSOSAKKEET

Emoyhtiön omistamien osakkeiden/osuuksien

	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin äänivalta- osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta 1 000 mk	Emoyhtiön omistus- osuus %	Lukumäärä 31.12.1996 kpl	Nimellisarvo 31.12.1996 1 000 mk/ valuutta	Kirjanpito- arvo 31.12.1996 1 000 mk	Kirjanpitoarvo muissa konserni- yrityksissä 1 000 mk
KONSERNIYRITYKSET								
SIA Amelija, Latvia	100,00	100,00	-34	-	-	-	-	21
AB Aroma, Ruotsi	100,00	100,00	67	-	-	-	-	67
Autumninvest Oy, Raisio	100,00	100,00	65	-	-	-	-	-
Canelo Oy, Raisio	100,00	100,00	1 989	-	-	-	-	6 740
Carlshamn Mejeri AB, Ruotsi	100,00	100,00	16 236	-	-	-	-	25 869
Carlshamn Mejeri Förvaltnings AB, Ruotsi	77,50	77,50	523	-	-	-	-	161 915
Claymore Chemicals Ltd, Skotlanti	100,00	100,00	4 348	-	-	-	-	7 053
Diachem Industries Ltd, Kanada	100,00	100,00	5 804	-	-	-	-	10 699
Diachem Pacific Northwest Inc., Yhdysvallat	75,00	75,00	-403	-	-	-	-	339
Fabriks AB Eve, Ruotsi	100,00	100,00	34	-	-	-	-	34
Flootek AB, Ruotsi	100,00	100,00	3 798	-	-	-	-	3 023
Flootek International AB, Ruotsi	100,00	100,00	40	-	-	-	-	30
Foodie Oy, Raisio	100,00	100,00	21 096	100,00	20 000	20 000	9 000	-
Oy Kationi Ab, Raisio	90,00	90,00	25 449	-	-	-	-	13 908
Kauppiaitten Mylly Oy, Raisio	100,00	100,00	2	-	-	-	-	5
Kepa Holdings Ltd, Kanada	100,00	100,00	9 046	-	-	-	-	9 219
Lapuan Peruna Oy, Lapua	67,87	67,87	23 453	67,87	2 715	272	19 519	-
Melia Oy, Raisio	75,00	75,00	268 614	75,00	270 000	270 000	219 799	-
Monäs Feed Oy Ab, Uusikaarlepyy	99,70	99,70	18 388	-	-	-	-	6 653
Paperion Chimie S.A., Ranska	100,00	100,00	11 259	-	-	-	-	20 802
PT Budi Raisio International, Indonesia	50,00	50,00	2 651	-	-	-	-	6 418
Raisio Belgium N.V., Belgia	100,00	100,00	23 025	-	-	-	-	25 771
Raisio Catering Oy, Raisio	100,00	100,00	46	100,00	50	50	50	-
Raisio Chemicals Oy, Raisio	100,00	100,00	116 858	100,00	36 000	36 000	104 809	-
Raisio Chemicals Canada, Inc., Kanada	100,00	100,00	26 867	-	-	-	-	37 789
Raisio Chemicals Holdings Canada, Inc., Kanada	100,00	100,00	24 152	-	-	-	-	29 394
Raisio Chemicals Italia S.R.L., Italia	51,00	51,00	2 311	-	-	-	-	1 824
Raisio Chemie GmbH, Saksa	100,00	100,00	-41	-	-	-	-	123
Raisio Engineering Oy, Raisio	100,00	100,00	7 131	-	-	-	-	5 080
Raisio France S.A., Ranska	99,99	99,99	38 625	-	-	-	-	3 498
Raisio Inc., Yhdysvallat	100,00	100,00	9 500	-	-	-	-	702
Raisio Netherlands, B.V., Alankomaat	100,00	100,00	-408	-	-	-	-	1 074
Raisio Nordic Oy, Raisio	100,00	100,00	7	100,00	15	15	15	-
Raisio Nordic Eesti AS, Viro	100,00	100,00	144	-	-	-	-	152
Raisio Nordic International Ltd, Englanti	100,00	100,00	-1 228	100,00	1 000 000	GBP 6 000	1 112	-
Raisio Polska Sp. z o.o., Puola	100,00	100,00	-2 985	100,00	100	PLN 9 378	16 230	-
Raisio Polska Foods Sp. z o.o., Puola	100,00	100,00	-4 136	-	-	-	-	22 534
Raisio Portugal - Produtos Quimicos, Lda, Portugal	51,00	51,00	842	-	-	-	-	2 611
Raisio Skandinavia Oy, Raisio	100,00	100,00	41	100,00	45	45	45	-
Raisio Svenska AB, Ruotsi	100,00	100,00	4 968	-	-	-	-	1 406
Oy Raisional Ab, Raisio	100,00	100,00	17 341	-	-	-	-	29 645
Raision Lateksi Oy, Raisio	51,00	51,00	26 686	-	-	-	-	21 250
Rehuraio Oy, Raisio	100,00	100,00	38 373	100,00	10 000	10 000	10 000	-
Roe Lee Paper Chemicals Co. Ltd, Englanti	100,00	100,00	20 876	-	-	-	-	36 018
Suomen Myllyt Oy, Raisio	100,00	100,00	16	-	-	-	-	20
Sweden Beech Sticks Holding AB, Ruotsi	100,00	100,00	1	-	-	-	-	34
AB Winner, Ruotsi	100,00	100,00	34	-	-	-	-	34
Winner Food AB, Ruotsi	100,00	100,00	34	-	-	-	-	34
118 Seabright Holdings Ltd, Kanada	100,00	100,00	-18	-	-	-	-	-
Yhteensä							380 579	491 788
OSAKKUUSYRITYKSET								
Alahärmän Perunavarasto Oy, Alahärmä	67,94	42,00	577	67,94	1 712	514	514	-
Oy Atraco Ab, Turku	50,00	50,00	22 472	50,00	125 080	2 502	20 752	-
Diaztech S.A. de C.V., Meksiko	49,00	49,00	149	-	-	-	-	198
Emerillon Polymers Inc., Kanada	50,00	50,00	2 189	-	-	-	-	1 831
Heliantus Oy, Helsinki	50,00	50,00	47	50,00	50	50	51	-
Jylhäraisio Oy, Turku	49,00	49,00	15 255	-	-	-	-	3 266
Kouvolan Siilo Oy, Helsinki	50,00	50,00	284	50,00	50	50	51	-
Periva Oy, Kokemäki	50,00	50,00	373	50,00	208	208	208	-
Raisio Chemicals Chile S.A., Chile	50,00	50,00	1 179	-	-	-	-	461
AS Rigas Dzirnarnieks, Latvia	20,00	20,00	10 167	-	-	-	-	4 630
Sweden Beech Sticks HB, Ruotsi	20,00	20,00	344	-	-	-	-	223
Vihannin Vedenpuhdistamo Oy, Vihanti	49,00	49,00	76	49,00	49	24	24	-
Vihervakka Oy, Pöytyä	38,50	38,50	1 977	38,50	770	192	182	-
Yhteensä							21 782	10 609

	Omistus- osuus %	Lukumäärä 31.12.1996 kpl	Nimellisarvo 31.12.1996 1 000 mk	Kirjanpitoarvo 31.12.1996 1 000 mk
MUUT OSAKKEET JA OSUDET				
Oy Elomatic Group Ltd, Turku	11,85	85 066	851	2 077
Ewco Oy, Helsinki	3,85	20	20	200
Helsingin Arvopaperipörssi, Helsinki	0,60	20 000	200	150
Kesko Oy, Helsinki	0,03	28 140	281	825
Lännen Tehtaat Oy, Säkyliä	5,03	324 294	3 243	22 707
Merita Pankki Oy, Helsinki	0,02	217 000	2 170	3 494
Naantalin Vapaasatama Oy, Naantali	0,62	10	50	100
As Oy Rapusaari, Toijala	3,85	385	39	171
Vakuutusosakeyhtiö Sampo, Turku	0,01	900	18	171
Suomen Arvopaperikeskus Oy, Helsinki	1,06	5	350	280
Turun Messukeskus Oy, Turku	0,30	1 000	100	120
YIT-Yhtymä Oy, Helsinki	0,17	41 640	416	404
Muut osakkeet ja osuudet				1 279
Liittymismaksut, siirtokelpoiset				2 369
Yhteensä				34 347

Kirjanpitolain 22 d §:n mukainen täydellinen tytäryhtiöluettelo on esitetty yhtiön virallisen tilinpäätöksen liitetiedoissa ja se on nähtävissä yhtiön pääkonttorissa.

(1 000 mk)	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET JA LAINASAAMISET/ KONSERNI- JA OSAKKUUSYHTIÖT				
Pitkäaikaisiin sijoituksiin kuuluvat lainasaamiset				
Konserniyritykset			372 163	124 467
Osakkuusyritykset	530	530	530	530
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
Saamiset, jotka erääntyvät maksettavaksi yhdessä vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua				
Lainasaamiset	547	547	99 433	99 433
Muut saamiset	-	3	-	-
Yhteensä	547	550	99 433	99 433
15. Saamiset konserni- ja osakkuusyrityksiltä sekä velat niille				
Saamiset konserniyhtiöiltä				
Myyntisaamiset			108 806	143 729
Lyhytaikaiset lainasaamiset			19 601	22 064
Siirtosaamiset			17 590	11 693
Muut saamiset			35 327	32 952
Velat konserniyhtiöille				
Muut pitkäaikaiset velat			-	20 000
Lyhytaikaiset ostovelat			2 539	2 320
Siirtovelat			9 169	866
Muut lyhytaikaiset velat			29 948	11 618
Saamiset osakkuusyrityöiltä				
Myyntisaamiset	3 547	1 113	3 248	1 094
Siirtosaamiset	-	31	-	31
Velat osakkuusyrityöille				
Lyhytaikaiset ostovelat	6 425	5 158	445	540

(1 000 mk)	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
OMA PÄÄOMA				
16. Osakepääoma 1.1.	136 108	121 562	136 108	121 562
Osakeanti	27 222	14 546	27 222	14 546
Osakepääoma 31.12.	163 330	136 108	163 330	136 108
17. Vararahasto 1.1.	336 442	269 377	335 924	262 029
Emissiovoitto	190 552	73 895	190 552	73 895
Siirretty voittovaroihin	-	-2 825	-	-
Muut muutokset	3	-4 005	-	-
Vararahasto 31.12.	526 997	336 442	526 476	335 924
Vapaa oma pääoma				
18. Käyttörahassto 1.1.	61 619	61 651	-	-
Muutos	9	-32	-	-
Käyttörahassto 31.12.	61 628	61 619	-	-
19. Voittovarot 1.1.	279 308	210 550	245 378	230 664
Osingonjako	-28 820	-26 710	-27 223	-21 881
Vähemmistöosinkojen siirto voittovaroihin	1 596	4 828	-	-
Siirretty vararahastosta	-	2 825	-	-
Poistoeron siirto	-	-16 482	-	-
Muut muutokset	-171	459	-	-
Tilikauden tulos	94 616	103 838	78 325	36 595
Voittovarot 31.12.	346 529	279 308	296 480	245 378

Yhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti

	1996		1995	
	kpl	1 000 mk	kpl	1 000 mk
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	4 944 413	49 444	5 144 120	51 441
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	11 388 570	113 886	8 466 700	84 667
Yhteensä	16 332 983	163 330	13 610 820	136 108

(1 000 mk)	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
VARAUKSET				
20. Vapaaehtoiset varaukset				
Investointivaraus				
Tasearvo 1.1.	45 243	50 560	24 845	27 537
Vähennys	-10 078	-5 317	-	-2 692
Tasearvo 31.12.	35 165	45 243	24 845	24 845
Siirtymävaraus				
Tasearvo 1.1.	162 891	178 391	80 640	80 103
Lisäys	-	-	-	537
Vähennys	-40 813	-15 500	-17 424	-
Tasearvo 31.12.	122 078	162 891	63 216	80 640
Muut varaukset				
Tasearvo 1.1.	936	359	-	-
Muuntoerot	144	25	-	-
Lisäys	3 612	552	-	-
Tasearvo 31.12.	4 692	936	-	-
Konsernin vapaaehtoisia varauksia koskevat verovelat	45 342	52 268	-	-

(1 000 mk)	Konserni		Emoyhtiö	
	1996	1995	1996	1995
21. VIERAS PÄÄOMA				
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Rahalaitoslainat	144 082	76 569	107 500	35 091
Eläkelainat	97 628	114 008	58 666	69 046
Yhteensä	241 710	190 577	166 166	104 137
Optiolaina				
Vuoden 1993 optiolaina 160 000 mk erääntyy kokonaisuudessaan 31.3.1998. Osakkeiden merkintäaika on 1.-30.4.1998. Merkintähinta on 96,75 mk/osake.				
Joukkovelkakirjalainat				
Joukkovelkakirjalaina 1995/2000 8,25 %	110 000	110 000	110 000	110 000
- vuotuinen lyhennys	-	-	-	-
Yhteensä	110 000	110 000	110 000	110 000
Korottomat velat				
Pitkäaikaiset	2 258	1 789	-	-
Lyhytaikaiset	667 603	566 638	254 086	187 363
Yhteensä	669 861	568 427	254 086	187 363
VASTUUSITOUMUKSET				
Yhtiön itsensä puolesta				
Kiinteistökiinnitykset	597 185	630 088	35 350	31 350
Yrityskiinnitykset	433 420	439 549	-	-
Annetut pantit	20 792	20 792	792	792
Leasingvastuut alkaneelta tilikaudelta	11 311	13 588	4 971	6 041
Leasingvastuut seuraavilta tilikausilta	29 636	41 554	3 746	7 564
Eläkevastuut	1 268	1 390	1 268	1 390
Muut vastuut	29 118	21 503	13 000	14 889
Konserniyhtiöiden puolesta				
Kiinteistökiinnitykset			382 715	401 615
Yrityskiinnitykset			161 000	161 000
Pantit			20 000	20 000
Takaukset			509 120	300 500
Takaisinostovastuut			25 524	27 569
Osakkuusyhtiöiden puolesta				
Kiinteistökiinnitykset	1 000	1 000	1 000	1 000
Takaukset	16 688	7 029	12 915	7 029
Muiden puolesta				
	664	-	-	-
Johdannaissopimusten kohde-etuuksien arvo	136 028	144 187	-	-

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Konsernitaseen mukainen vapaa oma pääoma
31.12.1996 on 408 157 354,46 markkaa.
Emoyhtiön voittovarot taseen 31.12.1996 mukaan ovat:

Voittovarot edellisiltä tilikausilta	218 155 737,25 mk
Tilikauden voitto	78 324 572,63 mk
<u>Yhteensä</u>	<u>296 480 309,88 mk</u>

Hallitus ehdottaa, että 163 329 830,00 markan osakepääomalle jaetaan osinkoa 20 prosenttia osakkeen nimellisarvosta eli 2,00 markkaa osakkeelta,

yhteensä	32 665 966,00 mk
ja että voittovaratilille jätetään	263 814 343,88 mk
<u>Yhteensä</u>	<u>296 480 309,88 mk</u>

Edelleen hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan täsmäytysajan päätyttyä eli 25.4.1997.

Raisiossa helmikuun 25. päivänä 1997

Heikki Haavisto

Matti Linnainmaa

Arto Lampinen

Kaj Lönnroth

Kaarlo Pettilä

Arimo Uusitalo

Pertti Vuola

Matti Salminen
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

RAISION TEHTAAT OY AB:N OSAKKEENOMISTAJILLE

Olemme tarkastaneet Raision Tehtaat Oy Ab:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.1996. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteutumiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys taseen mukaisen vapaan oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilikauden aikana julkistettuihin osavuosi-katsauksiin. Käsityksemme mukaan osavuosi-katsaukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Raisio, 4. maaliskuuta 1997

Thor Nyroos
KHT

Esa Kailiala
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa tarkastanut yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallituksen kertomuksen yhtiön toiminnasta tilikaudelta 1.1.1996 - 31.12.1996 ja siihen liittyvän tilinpäätöksen sekä tutustunut tilintarkastuskertomukseen.

Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käytöstä.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa agronomi Toivo T. Pohjala, maanviljelijä Juhani Ali-Melkkilä, agronomi Matti Hakala, maanviljelijä Taisto Korkeaaja, maanviljelijä Erkki Myllymäki, maanviljelijä Teemu Olli, agrologi Johan Taube, maanviljelijä Juhani Torkkomäki ja agrologi Bo Åberg.

Agronomi Heikki Haavisto on siirtynyt yhtiön hallitukseen 1.1.1997 alkaen.

Raisiossa maaliskuun 17. päivänä 1997

Hallintoneuvoston puolesta

Toivo T. Pohjala
puheenjohtaja

SIJOITTAJAINFORMAATIO

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKELAJIT

Raision Tehtaat Oy Ab:n vähimmäisosakepääoma on 100 000 000 markkaa ja enimmäisosakepääoma 400 000 000 markkaa. Osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa niissä rajoissa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Osakkeen nimellisarvo on 10 markkaa.

Osakepääomaa korotettiin 10.6.-10.7.1996 järjestetyllä osakeannilla 136 108 200 markasta 163 329 830 markkaan.

Yhtiön osakkeet jakautuvat vaihto-osakkeisiin (sarja V) ja kantaosakkeisiin (sarja K), joilla on samat oikeudet yhtiön pääomaan ja voitonjakoon. Kantaosake tuottaa yhtiökokouksessa 20 ääntä ja vaihto-osake yhden äänen. Kullakin osakkaalla on kuitenkin ääniä enintään 15 promillea yhtiön kulloisenkin osakepääoman mukaisesta osakemäärästä. Yhtiökokouksessa ei kukaan ole oikeutettu äänestämään suuremmalla kuin kymmenesosalla siellä edustettujen osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä (YJ 10 §). Nykyistä osakepääomaa vastaavalla osakemäärällä suurin osakkohtainen äänimäärä ilman edellä mainittua 1/10 -rajoitusta voi olla 244 994 ääntä, jonka saavuttaa yhtä monella vaihto-osakkeella tai 12 250 kantaosakkeella tai jollakin näiden osakkeiden määrien yhdistelmällä.

Kantaosakkeen hankkimiseen luovutustoimin vaaditaan hallituksen suostumus. Suostumus tarvitaan siinäkin tapauksessa, että luovutuksensaajalla jo on hänelle rekisteröityjä kantaosakkeita.

Suostumus on annettava, jos osakkeen saaja on maanviljelystä päätoimisesti harjoitettava luonnollinen henkilö. Mikäli suostumusta ei anneta, hallituksen on muunnettava kantaosake vaihto-osakkeeksi (YJ 7 § ja 8 §). Hallitus voi myös pyynnöstä muuntaa kantaosakkeita vaihto-osakkeiksi sekä pyynnöstä antaa ennakkotiedon siitä, tullaanko hakijalle antamaan suostumus kantaosakkeiden hankintaan vai ei.

Arvo-osuusjärjestelmään siirtyminen ei aiheuttanut muutoksia suostumuslausekkeen soveltamiseen. Kantaosakkeet, joiden osalta suostumuskäsittely on kesken tai joille ei ole haettu suostumusta, ovat arvo-osuusjärjestelmässä ns. odotusluettelossa kunnes ne joko myönnetyn suostumuksen perusteella kirjataan osakasluetteloon kantaosakkeina tai luovutetaan edelleen tai on muunnettu vaihto-osakkeiksi.

OSAKEANTI

Raision Tehtaat Oy Ab toteutti 10.6.-10.7.1996 osakeannin. Osakepääomaa korotettiin 27 221 630 markalla. Osakeannin yhteydessä merkittiin 1 792 802 uutta vaihto-osaketta ja 929 361 uutta kantaosaketta eli yhteensä 2 722 163 kappaletta 10 markan nimellisarvoisia osakkeita. Uusi osakepääoma on 163 329 830 markkaa.

Osakkeenomistaja, joka täsmäytyspäivänä 4.6.1996 oli merkitty yhtiön omistajaluetteloon tai se, jolle edellä mainitun osakkeenomistajan oikeus oli siirtynyt, voi merkitä viidellä vanhalla vaihto-osakkeella yhden uuden vaihto-osakkeen ja viidellä vanhalla kantaosakkeella yhden uuden kantaosakkeen 80 markan hintaan kappaleelta.

Uudet osakkeet oikeuttavat täyteen osinkoon tilikaudelta 1996.

JOHDON OSAKKEENOMISTUS JA OPTIOLAINA

Yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, hallituksen varajäsenet, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja omistivat 31.12.1996 kantaosakkeita 233 435 kappaletta ja vaihto-osakkeita 57 545 kappaletta. Tämä on yhteensä 1,78 prosenttia kaikista osakkeista ja 1,98 prosenttia enimmäisäänimäärästä. Lisäksi he omistavat 130 kappaletta konsernijohtajan vuoden 1993 optiolainan optiotodistuksia eli 81,25 prosenttia kokonaismäärästä.

Joulukuussa 1993 yhtiökokous päätti ottaa määrältään enintään 160 000 markan optiolainan, joka emittoitiin nimellisarvostaan. Lainan merkitsivät osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen Raision Yhtymän konsernijohtoon kuuluvat henkilöt (10). Optiolaina on tarkoitettu konsernijohtajan kannustusjärjestelmän osaksi lisäämään johdon pysyvyyttä, työmotivaatiota ja yhteenkuuluvuutta yhtiöön. Laina-aika on 3.1.1994 - 31.3.1998 ja vuotuinen korko 7,0 prosenttia. Lainasta on annettu 160 kappaletta velkakirjoja, joihin jokaiseen liittyy yksi optiotodistus.

Kertomusvuonna toteutetun osakeannin johdosta ja lainaehdotusten mukaisesti hallitus päätti toukokuussa 1996 muuttaa optiolainan ehtoja. Siten jokainen optiotodistus oikeuttaa merkitsemään 1 137 vaihto-osaketta 96,75 markan hintaan kappaleelta. Optiotodistuksia vastaan voidaan merkintäaikana 1.4.-30.4.1998 merkitä enintään 181 920 kappaletta vaihto-osakkeita, mikä on 1,11 prosenttia nykyisestä osakemäärästä ja 0,165 prosenttia sen tuottamasta enimmäisäänimäärästä.

Mikäli optiotodistusten omistajat merkitsevät kaikki niillä merkittävissä olevat osakkeet, hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja hallituksen varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan omistuksen määrä nousee 233 435 kantaosakkeeseen (ei muutosta) ja 205 355 vaihto-osakkeeseen eli 2,66 prosenttiin merkinnän jälkeisestä osakemäärästä ja 2,11 prosenttiin vastaavista äänistä.

OSAKASSOPIMUKSET

Raision Tehtaat Oy Ab:lla ei ole tiedossaan yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä osakassopimuksia.

HALLITUKSEN VALTUUDET OSAKEPÄÄOMAN KOROTTAMISEEN

Raision Tehtaat Oy Ab:n varsinaisen yhtiökokous antoi 18.4.1996 hallitukselle valtuudet päättää nimellisarvoltaan yhteensä enintään 20 000 000 markan osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä ja/tai vastaavan suuruiseen korotukseen johtavien vaihtovelkakirja- ja/tai optiolainojen ottamisesta. Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajan merkintäetuoikeudesta. Merkintä voidaan toteuttaa myös apporttiehdoin tai muutoin tietyin ehdoin. Valtuutus on voimassa 6.5.1997 asti. Valtuutusta ei ole käytetty.

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUKSET

Merkintäaika	Korotustapa	Merkintäehdot	Nimellis-arvo mk	Merkintähinta mk	Uusia osakkeita kpl	Osakepääoman korotus milj.mk	Uusi osakepääoma milj.mk	Osinko-oikeus
13.12.1993 - 28.1.1994	Uusmerkintä	5 K tai V: 1 V	50	250,00	405 206	20,26	121,6	Puoli osinkoa 1993
12.4.1995	Suunnattu anti Raison Margariinin osakkeenomistajille	11 RM: 5 V	10	vaihto	1 454 630	14,55	136,1	Täysi osinko 1995
10.6.-10.7.1996	Uusmerkintä	5 V:1 V 5 K:1 K	10	80,00	2 722 163	27,22	163,3	Täysi osinko 1996

ARVO-OSUUSJÄRJESTELMÄ

Yhtiön kaikki osakkeet ovat kuuluneet arvo-osuusjärjestelmään 26.11.1994 alkaen. Osakastietoja ylläpidetään vain Suomen Arvopaperikeskus Oy:ssä.

MARKKINAPAikka

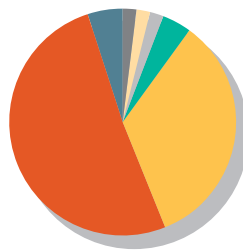
Raison Tehtaat Oy Ab:n vaihto-osakkeet noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä ja kantaosakkeet pörssin ylläpitämällä meklaristalla.

OSAKEPÄÄOMAN RAKENNE 31.12.1996

	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %
Vaihto-osakkeet	11 388 570	69,7	10,3
Kanta-osakkeet	4 944 413	30,3	89,7
Yhteensä	16 332 983	100,0	100,0

Kantaosakkeita muunnettiin vuoden 1996 aikana vaihto-osakkeiksi 1 129 068 kappaletta.

OSAKEKANNAN JAKAUTUMA

- Yksityiset yritykset 2 %
- Rahoitus- ja vakuutuslaitokset¹⁾ 2 %
- Julkisyhteisöt 2 %
- Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 4 %
- Kotitaloudet 34 %
- Ulkomaiset omistajat²⁾ 51 %
- Odotusluettelolla ja yhteistilillä 5 %

¹⁾ Ilman hallintarekisteröityjä

²⁾ Sisältää hallintarekisteröidyt

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.1996

Osakkeita kpl	Vaihto-osakkeet				Kantaosakkeet			
	Omistajia		Osakkeita		Omistajia		Osakkeita	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1 - 100	7 770	62,9	295 625	2,6	5 154	54,9	199 640	4,0
101 - 500	3 550	28,7	804 264	7,1	2 746	29,2	641 025	13,0
501 - 1000	685	5,5	491 111	4,3	761	8,1	537 832	10,9
1001 - 2500	259	2,1	392 745	3,4	507	5,4	781 938	15,8
2501 - 5000	44	0,4	160 207	1,4	163	1,7	555 307	11,2
5001 - odotusluettelolla yhteistilillä	46	0,4	9 184 638	80,7	68	0,7	1 543 188	31,2
			300	0,0			582 544	11,8
			59 680	0,5			102 939	2,1
Yhteensä	12 354	100,0	11 388 570	100,0	9 399	100,0	4 944 413	100,0

Raision Tehtaat Oy Ab:lla oli rekisteröityjä osakkeenomistajia 31.12.1996 yhteensä 15 318 kpl.

20 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 31.12.1996

	Sarja K kpl	Sarja V kpl	Yhteensä		Ääniä	
			kpl	%	kpl	%
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.	475 038	15 000	490 038	3,0	244 944	0,22
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	364 800		364 800	2,2	244 944	0,22
Kuntien Eläkevakuutus		216 000	216 000	1,3	216 000	0,20
Brotherus Ilkka	16 254	157 242	173 496	1,1	244 944	0,22
Oy Atraco Ab	86 728		86 728	0,5	244 944	0,22
Langh Hans	65 448		65 448	0,4	244 944	0,22
Haavisto Maija	39 402	25 818	65 220	0,4	244 944	0,22
Haavisto Heikki	52 020	12 000	64 020	0,4	244 944	0,22
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	16 320	42 760	59 080	0,4	244 944	0,22
Haavisto Antti	38 214	17 214	55 428	0,3	244 944	0,22
Haavisto Erkki	37 994	17 226	55 220	0,3	244 944	0,22
Haavisto Ilkka	38 076	16 008	54 084	0,3	244 944	0,22
Myllymäki Erkki	44 282	8 608	52 890	0,3	244 944	0,22
Maataloustuottajain Varsinais-Suomen Liiton Tukirahasto	42 498	1 694	44 192	0,3	244 944	0,22
Raision Yhtymän Tutkimussäätiö	23 751	15 466	39 217	0,2	244 944	0,22
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	20 320	17 932	38 252	0,2	244 944	0,22
Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund	35 400		35 400	0,2	244 944	0,22
OP-Delta Sijoitusrahasto		28 000	28 000	0,2	28 000	0,03
Turun Kaupungin Vahinkorahasto	1 000	26 440	27 440	0,2	46 440	0,04
Silén Bengt	12 756	14 400	27 156	0,2	244 944	0,22

Ulkomaalaisten omistuksessa hallintarekisteröidyt mukaanlukien oli 31.12.1996 yhteensä 8 307 974 osaketta, mikä on 50,9 prosenttia koko osakemäärästä.

**OSAKEKOHTAISET OSAKEANNILLA JA NIMELLISARVON
MUUTOKSELLA OIKAISTUT TUNNUSLUVUT**

	1992	1993	1994	1995	1996
Tulos per osake (EPS), mk	10,32	11,30	9,47	6,26	6,13 ²⁾
Oma pääoma per osake, mk	98,80	106,01	98,73	98,27	112,59
Osinko per osake, mk	1,13	1,40	1,58	1,76	2,00 ¹⁾
Osinko per tulos, %	11,0	12,4	16,7	28,1	32,6
Efektiivinen osinkotuotto, %					
Vaihto-osakkeet	2,80	1,70	2,26	2,86	0,69
Kantaosakkeet	2,76	1,76	2,17	3,00	0,71
P/E-luku					
Vaihto-osakkeet	3,9	7,3	7,4	9,8	47,4
Kantaosakkeet	4,0	7,0	7,7	9,4	45,7
Oikaistu keskipörssi, mk					
Vaihto-osakkeet	29,40	69,54	101,65	59,25	228,01
Kantaosakkeet	36,89	67,38	101,12	63,04	223,91
Oikaistu alin kurssi, mk					
Vaihto-osakkeet	21,78	41,13	68,47	47,40	61,88
Kantaosakkeet	24,26	40,43	66,06	45,80	59,89
Oikaistu ylin kurssi, mk					
Vaihto-osakkeet	45,81	91,29	129,91	80,76	339,90
Kantaosakkeet	47,70	89,84	123,31	78,39	330,00
Oikaistu kurssi 31.12., mk					
Vaihto-osakkeet	40,33	82,32	69,98	61,48	290,81
Kantaosakkeet	40,98	79,49	72,96	58,57	280,00
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. mk					
Vaihto-osakkeet	179,4	380,8	557,1	593,0	3 311,9
Kantaosakkeet	331,6	629,1	428,1	342,1	1 384,4
Osakkeiden vaihto					
Vaihto-osakkeet,					
1000 kpl	588	4 596	4 007	4 116	16 097
%	16,4	123,2	64,7	51,1	150,6
Kantaosakkeet,					
1000 kpl	243	1 248	711	72	1 287
%	3,7	19,5	12,1	1,4	24,8
Osakkeiden keskimääräinen oikaistu lukumäärä, 1000 kpl					
Vaihto-osakkeet	4 447	4 626	7 060	9 174	10 690
Kantaosakkeet	8 092	7 914	6 676	5 848	5 200
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12., 1000 kpl					
Vaihto-osakkeet	4 447	4 626	7 961	9 645	11 389
Kantaosakkeet	8 092	7 914	5 868	5 840	4 944

1) Hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

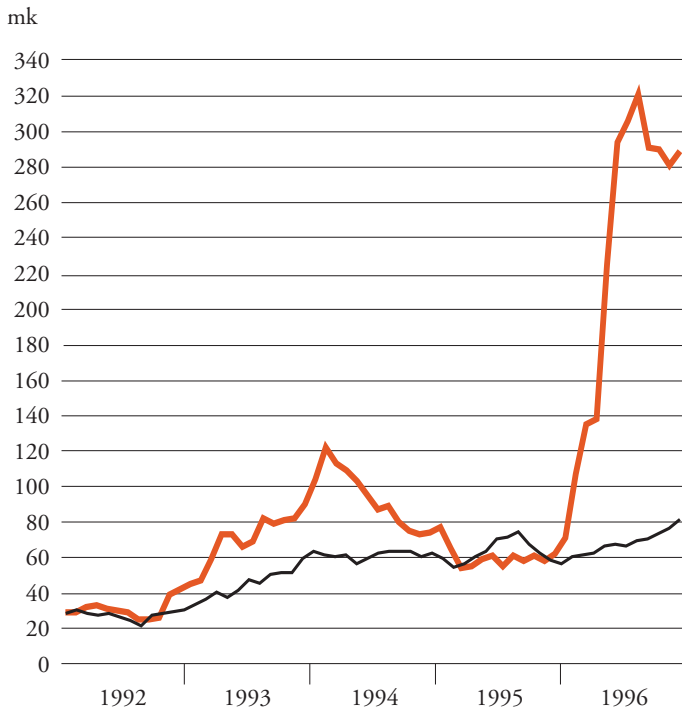
2) Tulos per osake 1996, kun optiolainan vaikutus otetaan huomioon (laimennettu EPS), on 6,09 mk.

PÖRSSIKEHITYS

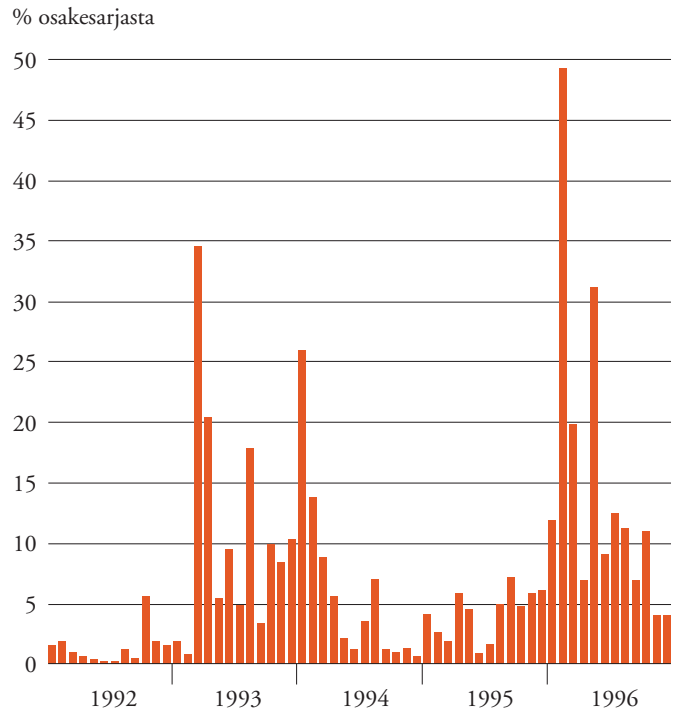
RAISION TEHTAAT OY AB:N VAIHTO-OSAKKEIDEN (SARJA V) KAUPANTEKOKURSSIT HELSINGIN ARVOPAPERIPÖRSSISSÄ

Nimellisarvon muutos ja osakeanti on otettu korjauksena huomioon.

— Keskikurssi
— HEX-yleisindeksi

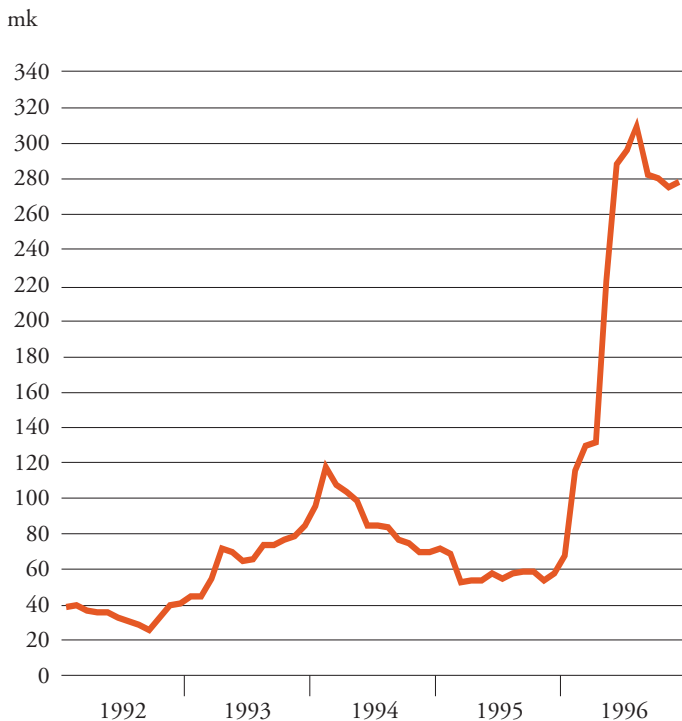
RAISION TEHTAAT OY AB:N VAIHTO-OSAKKEIDEN (SARJA V) SUHTELLINEN VAIHTO HELSINGIN ARVOPAPERIPÖRSSISSÄ

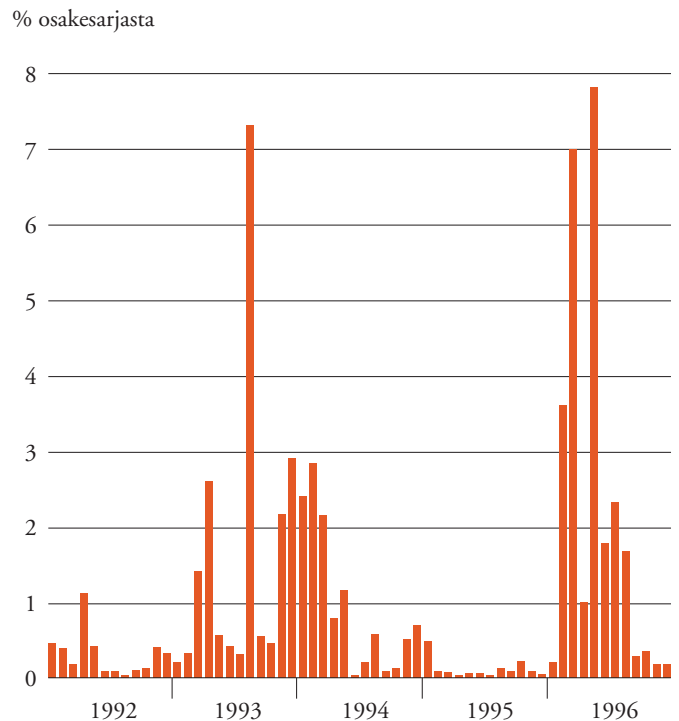
RAISION TEHTAAT OY AB:N KANTAOSAKKEIDEN (SARJA K) KAUPANTEKOKURSSIT MEKLARILISTALLA

Nimellisarvon muutos ja osakeanti on otettu korjauksena huomioon.

— Keskikurssi

RAISION TEHTAAT OY AB:N KANTAOSAKKEIDEN (SARJA K) SUHTELLINEN VAIHTO MEKLARILISTALLA

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Kirjanpitolautakunnan yleisohjeen 12.4.1995 mukaisesti

Oman pääoman tuotto % (ROE)	$= \frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja - verot}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja poistoero}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	$= \frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)}} \times 100$
Omavaraisuusaste	$= \frac{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja poistoero}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Quick ratio	$= \frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma taseen mukaan}}$
Current ratio	$= \frac{\text{Rahoitusomaisuus + vaihto-omaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma taseen mukaan}}$
Osakekohtainen tulos (EPS)	$= \frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja - vähemmistöosuus - verot}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Osakekohtainen oma pääoma	$= \frac{\text{Oma pääoma + vapaaehtoiset varaukset ja poistoero}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}} \times 100$
Osakeantioikaistu osinko osaketta kohti	$= \frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$
Osingon osuus tuloksesta	$= \frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$
Efektiivinen osinkotuotto	$= \frac{\text{Osakeantioikaistu osinko osaketta kohti}}{\text{Osakeantioikaistu, kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi 31.12.}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	$= \frac{\text{Osakeantioikaistu, kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi 31.12.}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo	$= \text{Osakeantioikaistu, kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi 31.12.} \times \text{osakkeiden lukumäärä 31.12.}$

Tunnuslukuja laskettaessa lykättyä verovelkaa ja verovelan muutosta ei ole erotettu, koska lykätyn verovelan realisointumista kolmen seuraavan vuoden osalta ei pidetä todennäköisenä.

Ripeästi lisääntynyt vienti ja kansainvälinen toiminta kasvattivat elintarviketeollisuuden liikevaihtoa. Kokonaisuutena kohtuullisen tyydyttävää tulosta rasittivat viljatuotteiden hinnoitteluongelmat, mit-tava panos kehitykseen sekä odotettua heikompi taloudellinen menestys Puolassa. Benecol-hankkeen herättämä kiinnostus leimasi myönteisesti koko toimintavuotta.

MELIA OY

Vehnän hinta nousi kevään ja kesän aikana sekä maailmanmarkki-noilla että kotimaassa. Vasta syksyn aikana korotus pystyttiin pää-osiin siirtämään myyntihintoihin, mikä heikensi oleellisesti mylly-teollisuuden tulosta. Kotimaisen vehnän riittämättömän määrän ja myös alhaisen valkuaistason takia vehnää tuotiin syksyllä. Rukiin kotimainen sato sitä vastoin riitti tyydyttämään Suomen tarpeen.

Vehnän kokonaisjauhatus Suomessa kasvoi 20 prosentilla 390 miljoonaan kiloon. Kotimaan jauhatus säilyi ennallaan. Myönteisen kehityksen aiheutti oleellisesti kasvanut vienti. Rukiin jauhatus kas-voi neljällä prosentilla 86 miljoonaan kiloon ja elintarvikekauran yhdeksällä prosentilla 29 miljoonaan kiloon. Ohraa jauhettiin seit-semän miljoonaa kiloa.

Melian viljaraaka-aineen käyttö nousi 290 miljoonaan kiloon. Yhtiön osuus Suomen koko jauhatuksesta säilyi edellisen vuoden ta-sossa. Tuotteita toimitettiin 238 miljoonaa kiloa, mikä on 21 pro-senttia edellistä vuotta enemmän.

Vienti kolminkertaistui ja sen osuus nousi neljännekseen koko toimitusmäärästä. Nordic-tuotesarja on saavuttanut hyvän tunnet-tuuden erityisesti Venäjällä Pietarin alueella sekä Virossa. Pietarissa Melia on markkinajohtaja maahan tuoduissa jauhoissa, pastoissa, hiutaleissa ja mysleissä. Vuoden aikana tuotiin markkinoille kaikkiaan 17 uutta vientituotetta.

Funktionaalisten kaura- ja ruistuotteiden menekki on hyvää vauhtia kasvamassa. Melia toi markkinoille muun muassa kolmen modernin ruistuotteen Sieppari-sarjan, Nalle Kuntokauran ja -kaurahiutaleen sekä Kauratuubamakaronin. Pasta-kauramakaroni voitti Vuoden Suomalainen Elintarvike -kilpailun suurkeittiösarjan.

Yhtymän kaikkien tuotteiden markkinoinnista leipomoille vastaa Leipurin Raisio -yksikkö, joka kasvatti ensimmäisenä toimintavuotenaan toimitusmääriään ja markkinaosuuksiaan kaikissa tuoterhyhmissään.

Viennin ripeän kehityksen ansiosta Melian liikevaihto kasvoi 20 prosentilla 614 miljoonaan markkaan. Tulos oli voitollinen mutta ei tyydyttävä.

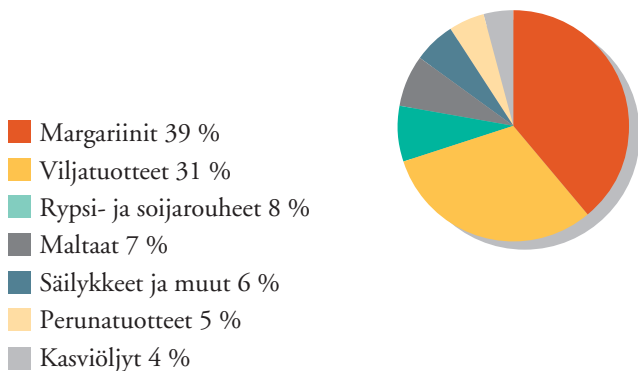
Sieppari-ruistuotteet tuovat rukiin terveelliset kuidut monipuolisesti ruokavalioon.

KASVIÖLJYTEOLLISUUS

Öllyjen ja rouheiden hyvän menekin ansiosta kasviöljytehtaan tuotantokapasiteetti oli koko vuoden täydessä käytössä. Öljysiemeniä prosessoitiin 164 miljoonaa kiloa, mikä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Rypsin osuus oli 60 miljoonaa kiloa, josta yli 90 prosenttia oli kotimaassa viljeltyä.

Edellisen vuoden lopulla alkanut soijapavun ja -rouheen poikkeuksellisen korkea hintataso säilyi syksyyn asti. Yhdysvaltain hyvän soijasadon myötä hinnat laskivat hetkeksi, mutta nousu alkoi vahvistuneen dollarin vauhdittamana uudelleen vuoden loppuviikoina. Vaikka siementen ja rouheen hinnat olivat korkeita, öljyn hintataso oli edellisiä vuosia alempi.

LIKEVAIHDON JAKAUTUMA

Kotimaisen öljykasvituotannon turvaamiseksi käynnistettiin teollisuuden ja maataloustuottajien yhteinen kampanja, joka jatkuu kevään 1997 kylvöihin asti.

Kasviöljyteollisuuden liikevaihto kasvoi 11 prosentilla 291 miljoonaan markkaan. Kannattavuus oli tyydyttävä.

MARGARIINITEOLLISUUS

Raision margariiniteollisuuden liikevaihto oli 877 miljoonaa markkaa, mikä on 48 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Liikevaihtoa kasvatti merkittävästi lisääntynyt vienti. Marraskuussa ostettu Carlshamn Mejeri AB, joka valmistaa margariineja, jäätelöä ja mantelimassaa, ehti myös tuoda konsernin liikevaihtoon 60 miljoonan markan lisän. Puolan toimintojen osuus liikevaihdosta oli 253 miljoonaa markkaa.

Ravintorasvojen kokonaismarkkinat säilyivät Suomessa aikaisemmallalla tasolla. Margariineja myytiin runsaat 42 miljoonaa kiloa, josta Raision Yhtymä toimitti yli puolet.

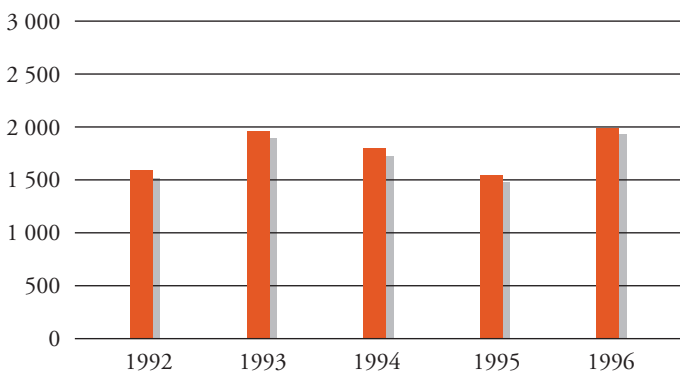
Margariinien vienti Raision tehtaalta kasvoi uuteen ennätykseen, 53 miljoonaa kiloon, mikä oli 70 prosenttia tehtaan koko tuotannosta. Lähes 80 prosenttia viennistä suuntautui Venäjälle, jossa päämerkkinä oli Voimix.

Kotimaan markkinaosuudet kasvoivat lähinnä Keijun ja keskusliikkeille valmistettujen omien merkkien ansiosta. Kotileivontamargariinien ryhmässä jatkui Sunnuntain hyvä menekki.

Sunnuntai-vehnäjauho tuotiin markkinoille 30 vuotta sitten. Leivontatuotteiden sarjaksi kasvanut tuotemerkki on yhtymän menestyksekkäimpiä.

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN LIKEVAIHTO, milj. mk

Raaka-aineen saantiin liittyneiden ongelmien takia Benecol-margariinin kysyntää ei kyetty tyydyttämään. Loppuvuodesta lähtien saatavuus kuitenkin jonkin verran parani. Ensimmäisen markkinoillovuoden aikana on yli 12 prosenttia Suomen talouksista kokeillut tuotetta ja sille on muodostunut vankka ja vakiintunut kuluttajaryhmänsä.

Leipomomargariinien toimitusmäärät kasvoivat, kun niiden tuonti Suomeen väheni. Erityisesti suurasiakkaita kyettiin palvelemaan tuotteiden käyttöön liittyvillä teknisillä ratkaisulla. Suurta-louksissa menestyivät annosmargariinit, esimerkiksi maaliskuussa markkinoille tuotu Kevyempi Keiju.

Ruotsalainen margariinitehdas Carlshamn Mejeri AB liitettiin yhtymään marraskuussa. Kuvassa ovat vasemmalta Carlshamn Mejerin toimitusjohtaja Håkan Johnsson, Raision Yhtymän varapääjohtaja Jukka Mäki ja margariiniteollisuuden toimialajohtaja Kari Jokinen.

Tilanne Puolan markkinoilla oli kertomusvuonna vaikea. Maan margariiniteollisuuden ylikapasiteetin synnyttämä hintakilpailu esti inflaatiota vastaavat hintojen korotukset. Lisäksi Puolan valtio tuki ratkaisullaan voin kulutusta. Kun samaan aikaan sijoitukset markkinointiin olivat korkeat, jäi Raisio Polska Foodsin toiminta tappiolliseksi.

Loppuvuoden toiminnassa painottui ruotsalaisen Carlshamn Mejeri AB:n osake-enemmistön osto ja tästä seuranneet haltuunototoimet.

Puolan toimintoja lukuunottamatta margariiniteollisuuden tulos kehittyi myönteisesti ja muodostui kokonaisuutena tyydyttäväksi.

FOODIE OY

Mämmituotteiden, hernekeittojen ja pakastetaikinoiden markkina-asema kotimaassa vahvistui ja Nordic-kastikkeita vietiin menestyksellisesti Venäjälle. Nordic-tuotteiden vienti Ruotsiin ja Englantiin käynnistettiin.

Yhtiön liikevaihto kasvoi 25 prosentilla 102 miljoonaan markkaan. Neljännes liikevaihdosta kertyi viennistä. Tulos oli voitollinen.

RUOKAPERUNATEOLLISUUS

Ranskanperunoiden tuonnin osuus kasvoi lähes 50 prosenttiin Suomen markkinoista ja hintataso putosi puoleen. Tämä vei ruokaperunateollisuuden tuloksen tappiolliseksi. Liikevaihto kyettiin kuitenkin säilyttämään 96 miljoonassa markassa kasvattamalla myynnin kilomäärää lähes 20 prosentilla.

Perunajalosteiden vientiä jatkettiin Ruotsiin, Englantiin ja kasvaville Venäjän markkinoille.

MALLASTEOLLISUUS

Mallasteollisuuden liikevaihto oli 121 miljoonaa markkaa, mikä on 28 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Viennin osuus liikevaihdosta nousi lähes 70 prosenttiin. Taloudellinen tulos oli varsin tyydyttävä.

Vienti suuntautui Venezuelaan, Venäjälle, Norjaan, Ruotsiin ja Skotlantiin. Maailmanmarkkinahintaan perustuva vientihinta oli hyvällä tasolla.

Maaliskuussa saatiin käyttöön kapasiteetin laajennus, joka nosti tuotantomahdollisuudet 50 miljoonasta mallaskilosta 70 miljoonaan kiloon vuodessa.

Syyskuussa julkistettiin päätös lisälaajennuksesta 105 miljoonaan kiloon vuodessa. Uuden investoinnin arvo on noin 60 miljoonaa markkaa. Se käsittää 330 tonnin jättikokoisen idätyslaarin, kuivurin, kaksi likolinjaa sekä lastausaseman. Siihen sisältyy myös vanhan idättämön modernisointi. Keväällä 1998 valmistuvalla investoinnilla on suuri merkitys Lounais-Suomen mallasohranviljelylle. Uuden kapasiteetin tuoma lisävalmistus on tarkoitus myydä kokonaan vientiin.

Benecol-kasvistanolin takana oleva tutkijaryhmä sai tasavallan presidentin Innosuomi-palkinnon, kuvassa etualalla. Henkilöt ovat vasemmalta tutkimuspäällikkö Ingmar Wester, tasavallan presidentti Martti Ahtisaari, patentti- ja rekisterihallituksen pääjohtaja Martti Enäjärvi, Raision Yhtymän pääjohtaja Matti Salminen, professori Tatu Miettinen ja kauppaneuvos Jukka Mäki.

MERKKITUOTTEITA

Sunnuntai	Anni Helena	Elovena
Aamunhyvä	Sieppari	Benecol
Keiju	Kultasula	Risella
Torino	Pasta	Voimix
Finea	Masmix	Pokusa
Fraszka	Carlshamn	Eve
Tofuline	Runda Bords	Nordic
Soft	Bel Ami	Justelius
Raisa	Paakari	Mestari
Kymppi	Nalle	Mielihyvä
Start	f-mysli	Raision
Raisio Mallas		

BENECOL

Raision Yhtymä julkisti marraskuussa 1995 kasvisterolin esteröintiin liittyvän keksinnön ja toi markkinoille tuotesovelluksen, Benecol-margariinin, jonka sisältämä aktiiviaine, stanoliesteri alentaa tehokkaasti seerumin kolesterolitasoa. Kliinisestä vaikutuksesta on kiistaton tieteellinen osoitus.

Benecol-margariini osoittautui alusta pitäen menestykseksi ja myös kansainvälinen kiinnostus heräsi nopeasti. Pelkästään Suomen kysyntä ylitti vuoden 1996 toimitusmahdollisuudet.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS

Benecol-liiketoimintaa kehittämään nimettiin erillinen organisaatio, Benecol Unit. Sen tehtäviä ovat muun muassa stanoliesterin raaka-aineen eli kasvisterolin hankinta, aktiiviaineen valmistus ja hankkeen kansainvälinen kaupallistaminen. Raision Margariini-toimiala on alusta alkaen hoitanut Benecol-margariinin valmistuksen ja markkinoinnin kotimaassa.

Raisioon rakennettiin kertomusvuoden aikana stanoliesterin valmistusyksikkö, joka aloitti toimintansa joulukuun lopussa. Tuotantomäärän arvioidaan kattavan kotimaan tarpeen ja riittävän myös viennin aloittamiseen.

Lokakuussa päätettiin toisen stanoliesteriyksikön rakentamisesta. Sen on arvioitu valmistuvan vuosien 1997-98 vaihteessa. Toisen yksikön valmistuttua aktiiviainetta kyetään tuottamaan noin 2 000 tonnia vuodessa. Se vastaa lähes 25 miljoonan margariinikilon valmistusta, mikäli koko määrä käytettäisiin tähän tarkoitukseen.

Benecol-tuotantoon liittyvien investointien arvo vuosina 1996 ja 1997 nousee yhteensä 150 miljoonaan markkaan.

KASVISTEROLIN SAANTI

Kasvisterolin toimittajana on alusta alkaen ollut UPM-Kymmene-konserniin kuuluva Kaukas Oy. Raaka-ainehankintaa laajennettiin kertomusvuoden aikana niin, että kasvisteroleja saadaan myös ulkomaisilta toimittajilta. Raaka-aineen saannin arvioidaan helpottuvan kevään 1997 aikana.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Benecol Unit päätti rakentaa Raision tehdasalueelle tutkimus- ja kehityslaboratorion, pinta-alaltaan 1 500 neliometriä. Sen arvioidaan valmistuvan syksyllä 1997.

UPM-Kymmenen kanssa sovittiin sterolien erotustekniikkaan liittyvästä kehitysyhteistyöstä.

LUVAT JA PATENTIT

Benecol-margariini rekisteröitiin Suomessa EU-direktiivin ja Suomen lainsäädännön mukaiseksi erityisruokavaliovalmisteeksi. Rekisteröinti määritteli Benecol-margariinin aseman elintarvikkeena ja loi puitteet myös tulevien Benecol-tuotteiden käsittelylle.

Markkinointisuunnitelmiin liittyen lupakysymyksiä selvitettiin aktiivisesti muun muassa Isossa-Britanniassa, Saksassa ja Benelux-maissa sekä erityisesti Ruotsissa, jossa Benecol-kasvivasvilevitteet on tarkoitettu tuoda markkinoille vuoden 1997 aikana.

Peruskeksinnölle on myönnetty patentit Yhdysvalloissa, Venäjällä, Australiassa ja Puolassa. Useista hakemuksista on tehty ns. välipäätökset, joten lisää myönnettyjä patenteja on odotettavissa. Hakuprosessien aikana ei ole ilmennyt mitään hakemusten sisältöön liittyvää kielteistä.

Patenttisuoja laajentamiseksi jätettiin vuoden 1996 aikana kaksi uutta stanoliesteriseoksiin ja niiden käyttösovelluksiin liittyvää patenttihakemusta.

KANSAINVÄLISTYMINEN

Raision Yhtymä päätti Benecol-strategiastaan, jonka mukaan aktiiviaineen valmistus pidetään omassa käsissä myös ulkomaisilla markkinoilla. Benecol-margariinia ja muita mahdollisia stanoliesterisovelluksia Raision Yhtymä voi valmistaa kotimarkkinoita varten omassa tuotantolaitoksissaan.

Ensimmäiseksi ulkomaiseksi markkina-alueeksi nimettiin Ruotsi, jonne pyritään vielä vuoden 1997 aikana. Muiden markkinoiden ja ruokakulttuurien osalta on tarkoitus edetä yhteistyösopimuksin. Neuvottelut potentiaalisten yhteistyökumppanien kanssa aloitettiin Pohjois- ja Keski-Euroopassa sekä Pohjois-Amerikassa.

Ensimmäinen stanoliesterin tuotantoyksikkö aloitti valmistuksen joulukuun alussa.

Kotieläintuotannon sopeuttaminen EU-aikaan heijastui myös rehuteollisuuteen. Tulos jäi odotettua heikommaksi raaka-ainehintojen ja myyntihintojen epäsuhteen takia. Erikoisrehut menestyivät ja erityisesti niiden vienti kasvoi.

Vuonna 1996 jatkettiin Suomen kotieläintuotannon sopeuttamista EU-jäsenyyden tuomiin muutoksiin. Muutosten taloudelliset vaikutukset alkoivat selkiintyä vasta vähitellen, kun siirtymäajan tuki väheni.

Kotieläintuotannon sopeuttaminen heijastui lievänä laskuna myös Rehuraision valmistamien maatilarehujen kysyntään. Vastapainoksi erikoisrehujen toimitukset varsinkin vientiin kasvoivat. Näin Raision rehuteollisuuden kokonaistoimitukset supistuivat edellisestä vuodesta vain kolmella prosentilla.

Rehuteollisuuden liikevaihto kasvoi kahdella prosentilla 760 miljoonaan markkaan. Toimialan tulos jäi välttäväksi, sillä vuoden 1995 loppupuolella alkanut raaka-ainehintojen voimakas nousu jatkui vielä kertomusvuoden alkupuoliskolla. Vasta syksyllä saavutettiin raaka-ainehintojen ja myyntihintojen välillä tyydyttävä tasapaino.

MAATILAREHUT

Rehuraisio on viime vuosina investoinut erityisesti rehuseosten kypsennessprosessien kehittämiseen. Valittu linja on osoittautunut onnistuneeksi, sillä se on tehnyt mahdolliseksi alan viimeisimmän tutkimustiedon soveltamisen käytäntöön.

Kuluttajien lopputuotteelle asettamat vaatimukset ovat kotieläintuotannon tehokkuuden ja turvallisuuden lisäksi ohjanneet Rehuraision tuotekehitystä. Erityisesti EU:n myötä ympäristökysymykset ovat tulleet yhä tärkeämmiksi.

Kaikki edellä todetut tavoitteet yhdistyvät ns. täsmäruokinnassa, johon kehitettiin erityisesti valkuaisen koostumuksen ja määrän suhteen optimoituja rehuseoksia. Esimerkkejä näistä ovat kanojen Täsmä-Herkut, sikojen ihannevalkuaisrehut ja nautakarjan Maiturit.

Power-rehuihin perustuvalla sikojen ihannevalkuaisohjelmalla on edullinen vaikutus eläinten terveyteen, tuottavuuteen ja ympäristön puhtauteen.

Elokuussa julkistettiin Rehuraision ja Maatalouden tutkimuskeskuksen yhteistyönä tehty ns. histidiinikeksintö. Tutkimuksilla pystyttiin osoittamaan oikean aminohappokoostumuksen merkitys myös nautakarjan ruokinnassa. Histidiini on aminohappo, jonka niukka saanti ensimmäisenä rajoittaa lypsylehmän maidontuotantoa.

Raaka-aineoptimoinnin keinoin keksintöä pystyttiin jossain määrin hyödyntämään välittömästi. Se antaa nyt suunnan varsinaiselle tuotekehitykselle, jonka arvioidaan vaativan aikaa useita vuosia. Histidiinilöytö on herättänyt kansainvälistä kiinnostusta ja sille on haettu patenttia.

Yleisestä kehityksestä poiketen broilerrehujen toimitukset kasvoivat. Hintakilpailu jätti kuitenkin kannattavuuden heikoksi.

ERIKOISREHUT

Kissan- ja koiranruokien vienti kolminkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten kasvoi vienti Venäjälle, jossa liiketoiminta on saanut aikaisempaa vakiintuneemman aseman. Kesästä alkaen erityisesti Deliss-kissanruokaa toimitettiin merkittäviä määriä.

Vienti Viroon ja Latviaan saatiin alkuun, samoin koemarkkinointi Puolaan ja Puolan kautta edelleen Ukrainaun. Rehuteollisuus myi ulkomaille myös turkiseläin- ja kalanrehuja.

Baron-koiranruokasarjaan tuotiin uutuutena runsasenerginen tuote, joka on tarkoitettu poliisi-, vartio-, metsästys- ja muille ras-

kasta työtä tekeville palveluskoirille. Tuote on ainoa lajissaan Pohjoismaissa.

Pääosa Rehuraision kotimaahan toimitetuista koiran- ja kissanruoista valmistettiin tilaajan merkituotteina, ns. private label -tuotteina. Tunnettuja ovat muun muassa Kennel ja Hau-Hau Champion. Private label -tuotteita toimitettiin myös Norjaan ja Ruotsiin.

INVESTOINNIT

Raisioon valmistui rouhevarasto, jonka tarkoituksena on taata kotimaassa puristetun rypsi- ja soijarouheen riittävyys ja korkea hygieniataso. Raision rehutehtaan pääsekoitin uusittiin.

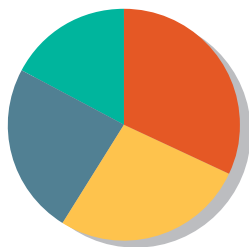

Maatalouden tutkimuskeskuksen ja Rehuraision yhteistyönä löydettiin histidiini, aminohappo, jonka niukka saanti ensimmäisenä rajoittaa lypsylehmän maidontuotantoa. Tutkijaryhmään kuuluivat vasemmalta professori Pekka Huhtanen sekä tutkijat Aila Vanhatalo ja Tuomo Varvikko.

MERKKITUOTTEITA

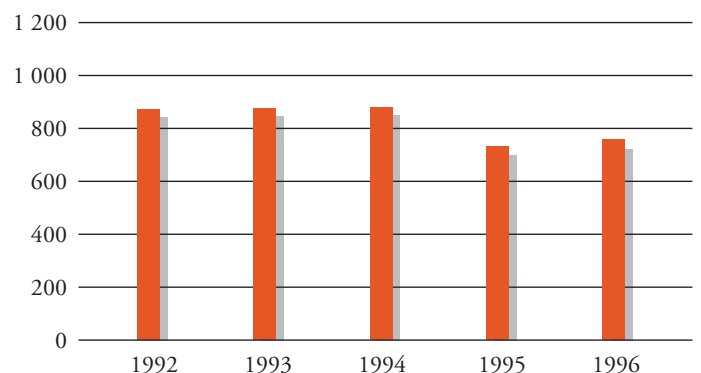
<i>Herku</i>	<i>Herukki</i>	<i>Maituri</i>
<i>Melli</i>	<i>Tess</i>	<i>Kirjo</i>
<i>Fur</i>	<i>Baron</i>	<i>Deliss</i>

LIKEVAIHDON JAKAUTUMA

- Naudanrehut 32 %
- Erikoisrehut 27 %
- Sianrehut 24 %
- Siipikarjan rehut 17 %

REHUTEOLLISUUDEN LIKEVAIHTO, milj. mk

Kemianteollisuuden alkuvuoden liikevaihtoon ja tulokseen vaikuttivat sellu- ja paperiteollisuuden menekkivaikeudet, mutta tilanne parani koko ajan loppuvuotta kohti. Liikevaihdon kasvun taustalla ovat muun muassa edellisenä vuonna suoritettut yritysostot. Liikevoitto nousi yli kaksinkertaiseksi.

Anjalankoskella toimii kolme kemian tuotantolaitosta, joiden toiminnan joustavuutta ja tehokkuutta parannettiin järjestämällä ne yhteisen johdon alaiseksi. Taustalla on Raision Lateksi Oy:n tehdas ja etualalla yhteinen tehokas Biolak-puhdistamo jätevesille.

Raision kemianteollisuus on keskittynyt palvelemaan sellu- ja paperiteollisuutta laajalla tuotevalikoimalla kaikilla merkittävillä paperintuotannon alueilla maailmassa. Raisio Chemicalsin asema on Pohjoismaissa vahva ja se on viime vuosina vahvistunut merkittävästi myös muualla Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Kertomusvuonna kiinnitettiin erityistä huomiota markkina-aseman luomiseen myös Kaakkois-Aasian nopean talouskasvun alueilla.

Syksyllä 1995 alkanut kysynnän heikkeneminen haittasi lähes koko maailman sellu- ja paperiteollisuutta vielä vuoden 1996 alkupuolella. Loppuvuoden aikana käyntiasteet kuitenkin paranivat, ja varovainen optimismi sävyttää vuodelle 1997 asetettuja odotuksia. Suomessa paperin ja kartongin tuotantomäärät ovat kolmen vii-

meisen vuoden aikana pysyneet lähes muuttumattomina noin 11 miljoonassa tonnissa. Nyt tuotannon odotetaan kasvavan. Päälytetyn paperin vuotuista valmistuskapasiteettia on tullut ja tulee vuoden 1997 aikana lisää yhteensä yli miljoona tonnia.

Raision kemianteollisuuden liikevaihto oli 1 360 miljoonaa markkaa, mikä on 24 prosenttia enemmän kuin 1995. Liikevaihdosta 64 prosenttia syntyi Pohjoismaissa, 19 prosenttia muualla Euroopassa ja 17 prosenttia Amerikassa. Tulos parani oleellisesti edellisestä vuodesta ja muodostui melko hyväksi.

TÄRKKELYKSET

Raision perunatärkkelystehtaat jalostivat satokaudella 1996 ennätysmäiset 211 miljoonaa kiloa perunaa. Viljatärkkelystehtas puolestaan prosessoi 74 miljoonaa kiloa vehnää, sekin 12 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Perunatärkkelyksestä noin 85 prosenttia modifioitiin paperiteollisuuden tarpeisiin ja viljatärkkelys toimitettiin kokonaan paperiteollisuudelle.

Oman tärkkelystuotannon lisäksi eri puolilta maailmaa ostettiin edelleen jalostettavaksi yli 60 miljoonaa kiloa vilja-, peruna- ja tapiokatärkkelystä.

Raision kemianteollisuus toimitti tärkkelystuotteita maailmanlaajuisesti yhteensä 152 miljoonaa kiloa, josta kertyi liikevaihtoa 521 miljoonaa markkaa. Suomessa markkinaosuus nousi 45 prosenttiin.

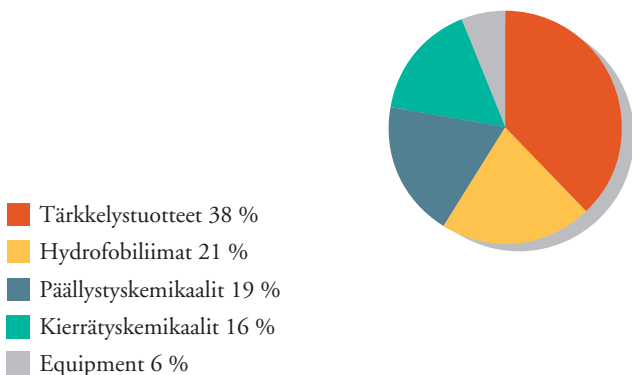
Yli 85 prosenttia Raision tärkkelysliikevaihdosta oli kationisia sideaineita, joiden valmistajana Raisio Chemicals on yksi maailman johtavista. Kationisten tärkkelysten käyttö alentaa oleellisesti paperiteollisuuden kierto- ja jätevesien aiheuttamaa kuormitusta.

Vuoden lopussa toteutetulla osakekaupalla Raisio Chemicals kasvatti osuuttaan indonesialaisessa PT Budi Raisio Internationalissa 18 prosentista 50 prosenttiin. Yhtiö valmistaa sideaineita tapiokatärkkelyksestä. Samalla päätettiin valmistuskapasiteetin lisäämisestä.

Raisio Chemicals kasvatti osuuttaan indonesialaisessa PT Budi Raisio Internationalissa 50 prosenttiin. Yhtiö valmistaa paperiteollisuuden sideaineita tapiokatärkkelyksestä.

LIKEVAIHDON JAKAUTUMA

PÄÄLYSTYSKEMIKAALIT

Päälystyskemikaalien liikevaihto oli 252 miljoonaa markkaa. Syn-teettisiä sideaineita ja latekseja toimitettiin yhteensä 71 miljoonaa kiloa ja paperinpäälystykseen lisäaineita kolme miljoonaa kiloa. Noin 90 myynnistä suuntautui Suomen markkinoille.

Vuoden lopussa aloitettiin Raision tietotaidolla polyvinyylia-seaatti- ja akrylaattilateksien rahtivalmistus ja myynti Taiwanissa ja Australiassa.

HYDROFOBILIIMAT

Hydrofobiliimojen liikevaihto kasvoi 63 prosentilla 280 miljoonaa markkaan. Neutraaliliimoja, erilaisia hartsiliimadispersioita sekä polymeerisiä pintahydrofobiointiliimoja valmistettiin sekä Euroopassa että Pohjois-Amerikassa. Raisio Chemicals on tässä tuoteriivissä yksi maailman suurimmista toimittajista.

KIERRÄTYSKEMIKAALIT

Myös kierrätyskemikaalien liikevaihto kasvoi ripeästi, vaikka selluteollisuudella oli menekkivaikeuksia ja tehtaita jouduttiin seisottamaan. Kierrätyskemikaalien liikevaihto nousi 220 miljoonaa markkaan, jossa kasvua on 65 prosenttia.

Raisio Chemicals toimitti laajaa valikoimaa kuidun ja veden kierrätyksessä käytettäviä kemikaaleja, kuten siistauskemikaaleja, polymeereja ja polyaluminiumkloridia, vaahdonestoaineita ja ant-rakinonidispersioita.

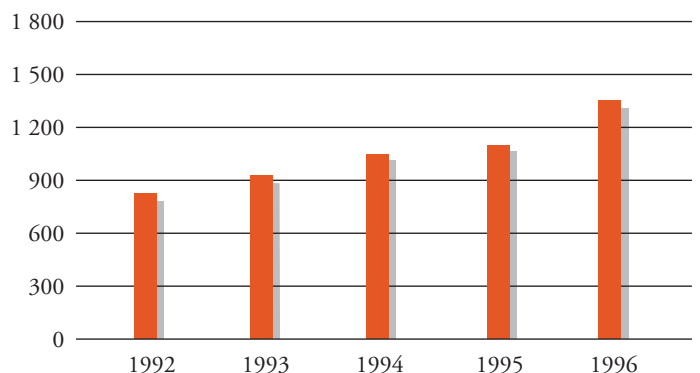
LAITEISTOT JA JÄRJESTELMÄT

Ympäristötekniikkaan erikoistuneet Raisio Engineering ja Raisio Flootek sekä WIC 100 -analysointiliiketoiminta muodostavat yhdessä Raisio Chemicalsin Equipment-yksikön. Yksikön liikevaihto oli 87 miljoonaa markkaa.

Equipment-yksikön painopistealueita ovat uusi membraaniteknikka, paperiteollisuuden kiertovesien ja pigmenttipitoisten pasta-kiertovesien puhdistaminen sekä WIC 100 -analysointijärjestelmät, joita käytetään paperikoneiden märkäosan prosessin hallintaan.

Kertomusvuonna toimitettiin Metsä-Serlan Kirkniemen tehtaalle kaikkiaan 16 kappaletta Raision CR1000/60-ultrasuodatti-

KEMIANTEOLLISUUDEN LIKEVAIHTO, milj. mk

Uuden polven WIC 100 -informaatiojärjestelmä tarjoaa tehokkuutta paperikoneen märkäosan valvontaan.

Neuvottelu Pap For Russia '96 -näyttelyn yhteydessä. Henkilöt ovat vasemmalta johtaja I.P. Shepin Goznakin paperitehtaalta sekä Juri Nikolajev ja Olli Niilola Raisio Chemicalsista.

mia. Osakkuusyhtiö Jylhäraisio Oy (1997 Valmet-Raisio Oy) toimitti saman tehtaan uudelle paperikoneelle pastakeittiön, pigmenttien lieton, märkäosan kemikaalien käsittelylaitteistot sekä päällystyskoneiden pastakerrot.

WIC 100 -järjestelmää on myyty kymmenen kappaletta, joista yksi oli täydellinen järjestelmä edellä mainitulle Kirkniemen uudelle koneelle.

KEHITYS JA JÄRJESTELYT

Kertomusvuonna keskityttiin syksyllä 1995 Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta ostettujen yritysten sopeuttamiseen Raisio Chemicalsiin. Kesäkuussa muodostettiin Raisio Chemicals Canada, Inc., johon sulautettiin Diachem Industries Ltd:n, Roe Lee Canada Inc.:n sekä Yhdysvalloissa toimivan Raisio Inc.:n Kanadan toiminnot.

Tutkimustoiminta jatkui vireänä ja patenttihakemusten määrä lisääntyi huomattavasti. Kehitystyössä painottuivat WIC 100 -järjestelmien edelleenkehittäminen, uuden polven ultrasuodatustekniikka, märkäosan kemikaalien toimivuuden tutkiminen sekä paperin päällystysteknologia.

YMPÄRISTÖVASTUUT

Raisio Chemicalsin Pohjoismaiden toiminnot ja useimmat toiminnot muun Euroopan ja Pohjois-Amerikan alueella ovat ISO 9002 -sertifioituja. Suomessa kehitettiin Raisio Chemicalsin ympäristöjärjestelmää vastaamaan standardin ISO 14001-vaatimuksia.

Raisio Chemicals on sitoutunut parantamaan jatkuvasti toimintaansa ympäristö-, terveys- ja turvallisuuskysymyksissä. Se on mukana kemianteollisuuden kansainvälisessä Vastuu huomisesta - Responsible Care -ohjelmassa ja se pyrkii edistämään Kansainvälisen Kauppakamarin periaatteita kestävä kehityksen aikaansaamiseksi. Kertomusvuonna julkaistiin Raisio Chemicalsin ensimmäinen ympäristöraportti.

Kanadassa yhdistettiin Diachem Industries Ltd:n ja Roe Lee Canada Inc.:n toiminnot Raisio Chemicals Canada, Inc.:ksi. Kuvassa uudet tunnukset yhtiön Cornwallin tehtaalla Ontariossa.

MERKKITUOTTEITA

<i>Raisamyl</i>	<i>Raisional</i>	<i>Styronal</i> ¹⁾
<i>Raisafob</i>	<i>Raifix</i>	<i>Raisapon</i>
<i>Raisacat</i>	<i>Rebarco</i>	<i>Rheostan</i>
<i>Raisacoat</i>	<i>AZCote</i> ²⁾	<i>DIAQ</i>
<i>WIC 100</i>	<i>Biolak</i>	<i>Flootek</i>

¹⁾ = BASF Aktiengesellschaftin rekisteröimä tavaramerkki.

²⁾ = Hopton Technologies Inc:n rekisteröimä tavaramerkki.

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

YHTIÖKOKOUS

Raision Tehtaat Oy Ab:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 17.4.1997 alkaen klo 14.00 yhtiön tuotantokonttorissa Raisiossa. Valtakirjojen tarkastus alkaa klo 13.00.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää äänioikeuttaan, tulee olla merkittynä Suomen Arvopaperikeskus Oy:ssä pidettävään osakasluetteloon viimeistään 7.4.1997, ellei osakeyhtiölain 3a:4.2 §:stä muuta johdu, ja hänen tulee ilmoittautua yhtiökokoukseen 14.4.1997 klo 10.00 mennessä. Ilmoittautumiset suoritetaan osoitteeseen Raision Tehtaat Oy Ab, Osakasasiat, PL 101, 21201 Raisio tai puhelimitse numeroon (02) 434 2293 tai telefaksilla numeroon (02) 434 2315.

Kokouskutsu on julkaistu lehdissä Helsingin Sanomat, Hufvudstradsbladet, Landsbygdens Folk, Maaseudun Tulevaisuus ja Turun Sanomat.

OSAKEREKISTERI

Osakkeenomistajaa pyydetään ilmoittamaan yhteystiedoissa ja omistuksessa tapahtuneet muutokset siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa hänellä on arvo-osuustili.

TALOUDELLINEN INFORMAATIO

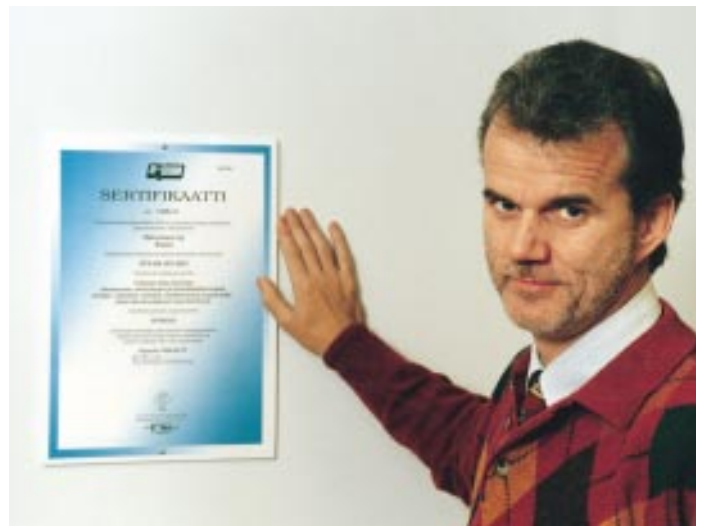
Osavuositarkastus tammi-huhtikuulta 1997 julkistetaan 12.6.1997. Osavuositarkastus tammi-lokuulta 1997 julkistetaan 15.10.1997.

Vuosikertomus ja osavuositarkastukset lähetetään ilman eri tilausta Arvopaperikeskuksen omistajaluetteloon merkityille osakkeenomistajille. Katsaukset julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Niitä voi myös tilata osoitteella Raision Yhtymä, Tiedotusosasto, PL 101, 21201 Raisio tai puhelimitse numero (02) 434 2292 tai telefaksilla numero (02) 434 2147.

ISO - LAATUSERTIFIKAATIT

Suomen Standardisoimisliitto SFS on myöntänyt Raision Yhtymälle seuraavat laatusertifiikaatit:

- ISO 9002 Raision Lateksi Oy:lle 1991.
- ISO 9002 Raisio Chemicals Oy:n Suomen toiminnoille 1993.
- ISO 9002 Oy Kationi Ab:lle 1993.
- ISO 9002 Oy Raisional Ab:lle 1994.
- ISO 9002 Raision Tehtaat Oy Ab:n mallasteollisuudelle 1996.
- ISO 9002 Melia Oy:n Hämeenlinnan myllyn toiminnoille 1996.
- ISO 9001 Rehuraisio Oy:n kaikille toiminnoille 1996.

Rehuraision tehtaitten päällikkö Erikka Hellsten esittelee syyskuussa myönnettyä ISO 9001 -sertifikaattia.

PÖRSSI- JA LEHDISTÖTIEDOTTEITA

12.1.1996

Keiju-margariinin mainosfilmi "Kesämekko" voitti kansainvälisen Epica-kilpailun elintarvikesarjan.

22.1.1996

Rehurasio Oy luopui ulkomaisen lihajauhon käytöstä kotimaan maatilamarkkinoille tarkoitetuissa rehuissa.

29.1.1996

Rehurasio Oy julkisti sikojen rehuseoksiin liittyvän ihannevalkuaisohjelman.

14.2.1996

Raision Yhtymä avasi edustuston Pietariin, jossa elintarvikkeiden ja erikoisrehujen myynti on vahvasti kasvanut. Yhtymän vahvuutena on laaja tuotevalikoima. Erityisesti Voimix ja Nordic-tuotteet ovat tunnettuja.

14.2.1996

19.2.1996

Vuoden 1995 tilinpäätöksen ennakkotiedot julkistettiin. Liikevaihto oli 3 224 miljoonaa markkaa ja voitto ennen satunnaiseriä 141 miljoonaa markkaa.

29.2.1996

Virallinen tilinpäätöstiedote vahvisti 19.2. annetut ennakkotiedot. Hallitus esitti osingon korottamista 20 prosenttiin eli 2,00 markkaan osakkeelta. Ehdotettu osinko oli 28,9 prosenttia tuloksesta.

18.3.1996

Raision Yhtymä päätti rakentaa Raisioon stanoliesteritehtaan. Stanoliesterin on osoitettu alentavan veren kolesterolitasoa ja se on vaikutusaineena yhtymän valmistamassa Benecol-margariinissa.

22.3.1996

Raision Yhtymä lahjoitti 54 000 kiloa margariinia Suomen Punaisen Ristin kautta ruoka-avuksi Serbiaan ja Montenegroon.

3.4.1996

Suomen Standardisoimisliitto myönsi Raision mallasteollisuudelle ISO 9002 -laatusertifikaatin.

18.4.1996

Raision Tehtaat Oy Ab:n varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi tilivelvollisille vastuuvapauden. Osingoksi päätettiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti 2,00 markkaa osakkeelta. Hallitukselle myönnettiin valtuudet 20 miljoonan markan osakeantiin tai vastaavaan korotukseen johtavien vaihtovelkakirjain tai optiolainojen ottamiseen. Yhtiöjärjestykseen hyväksyttiin hallituksen varajäsenten ja tilintarkastajien lukumäärää koskevia muutoksia.

6.5.1996

Tammi-maaliskuun voitto ennen satunnaisia eriä jäi alle 30 miljoonan markan, mikä oli selvästi alle vuoden 1995 vastaavan jakson tuloksen. Viljatuotteiden ja rehuseosten hinnat olivat jääneet jälkeen raaka-aineiden hintojen noususta.

14.5.1996

Hallitus päätti esittää ylimääräiselle yhtiökokoukselle 218 miljoonan markan osakeantia ajalla 10.6.-10.7.1996. Annin enimmäismäärällä osakepääoma nousee 136,1 miljoonasta markasta 163,3 miljoonaan markkaan. Emissiovoiton määrä on 191 miljoonaa markkaa.

30.5.1996

Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista hallituksen esityksen mukaisesti.

10.6.1996

Osavuositarkastus 1.1.-30.4.1996. Liikevaihto oli 1 194 miljoonaa markkaa (1995: 1 002 Mmk) ja voitto ennen satunnaiseriä 38 miljoonaa markkaa (71 Mmk).

11.7.1996

Osakeanti päättyi. Enimmäismäärästä tuli merkityksi merkintäajan kuluessa 98 prosenttia.

23.7.1996

Hallitus päätti, että osakeannissa merkitsemättä jätetyt osakkeet annetaan merkittäväksi Raision Yhtymän Tutkimussäätiölle.

20.8.1996

Uudistettu ja laajennettu Puolan margariinitehdas vihittiin käyttöön Karczewissa, Varsovan eteläpuolella. Raision Yhtymä oli vienyt Puolaan margariineja jo kaksi vuotta ja saavuttanut noin 12 prosentin markkinaosuuden. Valmistus siirrettiin nyt uuteen tehtaaseen.

20.8.1996

21.8.1996

Rehurasio Oy ja Maatalouden tutkimuskeskus kertoivat löytäneensä tietyn aminohapon, histidiinin, jonka niukka saanti ensimmäisenä rajoittaa lypsykarjan maidonvalkuaisen tuotantoa. Keksintöön pohjautuvien uusien tuotteiden arvioidaan olevan kaupallisesti hyödynnettävissä lähivuosina.

28.8.1996

Suomen Standardisoimisliitto myönsi Melia Oy:n Hämeenlinnan tehtaalle ISO 9002 -laatusertifikaatin ensimmäisenä suomalaisena myllynä.

3.9.1996

Raisio Chemicals Oy julkisti Anjalankosken tehtailla toteuttamansa ympäristö- ja turvallisuustoimenpiteet.

5.9.1996

Raisiossa toimiva mallastamo julkisti 60 miljoonan markan investointiohjelman, jolla nostetaan kapasiteettia 50 prosentilla eli 70 miljoonasta kilosta 105 miljoonaan kiloon vuodessa. Kapasiteetin tuoma lisävalmistus myydään kokonaan vientiin.

26.9.1996

Suomen Standardisoimisliitto myönsi Rehurasio Oy:lle ISO 9001 -laatu järjestelmäsertifikaatin.

15.10.1996

Osavuositarkastus 1.1.-31.8.1996. Liikevaihto oli 2 476 miljoonaa markkaa (1995: 2 055 Mmk) ja voitto ennen satunnaiseriä 92 miljoonaa markkaa (110 Mmk).

22.10.1996

Raision Yhtymä osti ruotsalaisen margariinitehtaan Carlshamn Mejeri AB:n osake-enemmistön, 77,5 prosenttia ja sopi lopuista osakkeista osto-option. Carlshamn Mejeri hallitsee kolmasosaa Ruotsin margariinimarkkinoista.

22.10.1996

24.10.1996

Benecol-hankkeen edistymisestä annettiin raportti. Mahdollisuudet stanoliesterin raaka-aineen hankintaan paranevat. Raisioon rakennetaan toinen stanoliesteritehdas. Benecol-nimi varataan aktiivivai- neelle. Stanoliesterimargariini tuodaan Ruotsin markkinoille vuoden 1997 aikana.

6.11.1996

Rehurasio Oy:n päätehtaalla Raisiossa uusittiin sekoitinlinja.

15.11.1996

Rehurasio Oy ja Munakunta julkistivat uudentyyppisen kanojen rehun, jolla typpi- ja fosforipäästöt saadaan pienemmiksi. Rehulla on myös edullinen vaikutus kananmunien laatuun.

15.11.1996

Benecol-margariini sai kunniamaininnan Pariisissa Food Ingredients Europe -näyttelyn yhteydessä pidetyssä kilpailussa.

13.12.1996

Raision Tehtaat Oy Ab teki 135 miljoonan dollarin luottolimiittisopimuksen kansainvälisen pankkiryhmittymän kanssa.

13.12.1996

Raisio Chemicals Oy lisäsi osakeomistuksensa indonesialaisessa PT Budi Raisio Internationalissa 18 prosentista 50 prosenttiin.

3.1.1997

Raisioon valmistunut Benecol-aktiivivai- nehdas oli otettu joulukuun lopussa käyttöön ja tehtaan arvioitiin pääsevän jatkuvaan tuotantoon tammikuun aikana.

RAISION YHTYMÄ

Emoyhtiö

RAISION TEHTAAT OY AB

Pääkonttori
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2315

Helsingin konttori
Mikonkatu 8 A, 00100 Helsinki
(09) 177 667
Fax (09) 608 714

Pietarin edustusto
Konnogvardejskij Bulvar. 19
Office 77
RUS-Sankt Petersburg 190000,
Russia
+7 812 325 6333
+7 812 325 8923
Fax +7 812 325 6334

ELINTARVIKETEOLLISUUS

RAISION TEHTAAT OY AB

Kasviöljyteollisuus
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2937

Margariiniteollisuus
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2093

Kemiön tehdas
25710 Vreta
(02) 423 790
Fax (02) 423 791

Raisio Nordic Eesti AS
Roosikrantsi 10 A-4
EE-0001 Tallinn, Eesti
Puh. ja fax +372 6 314 306

Carlshamn Mejeri AB
S-374 82 Karlshamn, Sverige
+46 454 825 00
Fax +46 454 752 077

Raisio Polska Foods Sp. z o.o.
Myynti
ul. Sienna 64
PL-00-820 Warsaw, Poland
+48 22 620 3494
Fax +48 22 620 2903

Tehdas
ul. Jagodne 1
PL-05-480 Karczew, Poland
+48 22 779 6897
Fax +48 22 779 6745

Benecol Unit
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2945

Ruokaperunateollisuus
86400 Vihanti
(08) 289 41
Fax (08) 289 4201

Pyhännän tehdas
92930 Pyhäntä
(08) 812 3420
Fax (08) 812 3421

Mallasteollisuus
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2904

Foodie Oy
Ilomäentie 25
PL 42, 37801 Toijala
(03) 541 500
Fax (03) 541 5190

Raisio Catering Oy
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2230

MELIA OY

Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2201

Nokian tehdas
Rounionkatu 55
PL 9, 37101 Nokia
(03) 282 8111
Fax (03) 341 0631

Hämeenlinnan tehdas
Keksikatu 2-4
PL 509, 13111 Hämeenlinna
(03) 626 31
Fax (03) 626 3250

REHUTEOLLISUUS

REHURAIISIO OY

Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2137

Anjalankosken tehdas
Teollisuustie 8
46400 Kaipiainen
(05) 812 7121
Fax (05) 331 390

Hämeenlinnan tehdas
Mylläriinkatu 3
PL 510, 13111 Hämeenlinna
(03) 610 71
Fax (03) 610 7389

Oulun tehdas
Siilotie
PL 68, 90501 Oulu
(08) 550 4711
Fax (08) 550 4700

Kimo Food
66810 Kimo (Oravainen)
(06) 384 0300
Fax (06) 384 0299

Monäs Feed Oy Ab
Monäsavägen 442
66970 Hirvlax (Uusikaarleppey)
(06) 764 6181
Fax (06) 764 6121

KEMIANTEOLLISUUS

RAISION TEHTAAT OY AB

Viljätärkkelysteollisuus
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2937

Perunätärkkelysteollisuus
PL 28, 32801 Kokemäki
(02) 546 0411
Fax (02) 546 0537

Lapuan Peruna Oy
Simpisöntie 682, 62100 Lapua
(06) 438 8611
Fax (06) 438 8107

RAISIO CHEMICALS OY

Raisionkaari 60
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2145

Paperikemian tehdas
Siilotie 5
46400 Kaipiainen (Anjalankoski)
(05) 812 7151
Fax (05) 331 377

Hienokemikaalitehdas
Kaskistentie 9
23120 Mietoinen
(02) 431 1119, 431 1260
Fax (02) 431 1337

Oy Kationi Ab
Simpisöntie 682, 62100 Lapua
(06) 438 8566
Fax (06) 438 8097

Raisio Engineering Oy
Raisionkaari 60
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2198

Raisio Flootek (Flootek AB)
Murmangatan 126 D
S-212 25 Malmö, Sverige
+46 40 680 5550
Fax +46 40 930 190

Oy Raisional Ab
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 434 2111
Fax (02) 434 2456

Tehdas
Siilotie 7
46400 Kaipiainen (Anjalankoski)
(05) 812 7131
Fax (05) 331 282

Raision Lateksi Oy
Tärkkelystie 4
46400 Kaipiainen (Anjalankoski)
(05) 812 7141
Fax (05) 331 359

Skandinavia

Raisio Svenska AB
Box 2203
S-44502 Surte, Sverige
+46 31 983 060
Fax +46 31 980 783

Eurooppa

Emsland Raisio Chemie GmbH
Ballindamm 38
D-20095 Hamburg, Deutschland
+49 40 325 6760
Fax +49 40 325 67 611

Roe Lee Paper Chemicals Company Ltd
Sett End Road
Shadsworth Industrial Estate
GB-Blackburn Lancs BB1 2NW
Great Britain
+44 1254 679 711
Fax +44 1254 662 310

Raisio Belgium N.V.
Albert I -laan 78
B-8630 Veurne, Belgium
+32 58 315 809
Fax +32 58 315 822

Raisio Chemicals Italia S.R.L.
Via Morozzo 27
I-12040 Sant'Albano Stura, Italia
+39 172 658 260
Fax +39 172 658 305

Raisio France S.A.
c/o SNPE
Chemin de la Loge
F-31078 Toulouse CEDEX 4, France
+33 5 62 257 280
Fax +33 5 62 257 281

Paperion Chimie S.A.
Zone Industrielle
F-89930 Gron, Sens, France
+33 3 86 652 525
Fax +33 3 86 644 805

Raisio Portugal - Produtos Quimicos, Lda
Rio-Noqueira, Apt. 7 - Vermoim
P-4470 Noqueira Mai, Portugal
+351 2 960 0166
Fax +351 2 960 2652

Amerikka

Raisio Chemicals Canada, Inc.
Suite 312 - 1285 West Broadway
Vancouver, B.C. V6H 3Z9, Canada
+1 604 731 5292
Fax +1 604 731 6734

Diachem Pacific Northwest Inc.
Suite # 235
5285 SW Meadows Road,
Lake Oswego, Oregon 97035, U.S.A.
+1 503 620 7121
Fax +1 503 620 6515

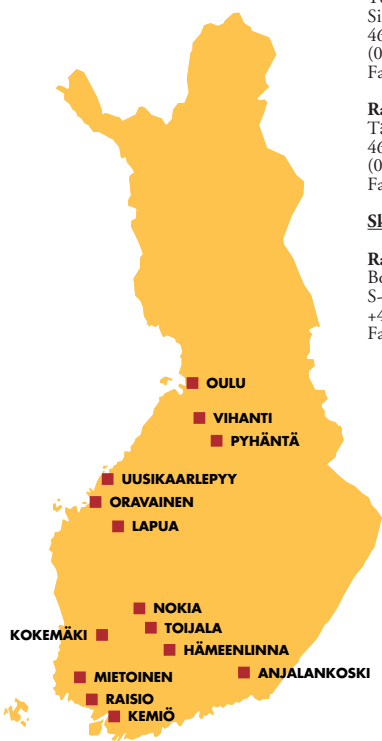
Raisio Inc.
P.O. Box 347
Berwick, PA 18603, U.S.A.
+1 717 752 6969
Fax +1 717 752 2982

Diaztech SA de CV
Calzada de las Armas
Norte No 27,
San Jeromino Tepetlalcaltoc,
Tlalnepantla,
Edo de Mexico, C.P. 54090
+52 5 394 7342 ja +52 5 394 7974
Fax +52 5 394 7839

Raisio Chemicals Chile S.A.
Mons. Sotero Sanz 55 P.3
Santiago, Chile
+56 2 231 1803
Fax +56 2 231 8161 ja
+56 2 232 4310

Kaukoitää

P.T. Budi Raisio International
Wisma Budi, 7th floor
J.I. H.R. Rasuna Said
Kav. C-6
Jakarta 12940, Indonesia
+62 21 521 3404
Fax +62 21 527 5273

Raision Yhtymä

PL 101, 21201 Raisio
puh. (02) 434 2111
telekopio (02) 434 2315